

D 2384 E – 1,50€ – LIPANJ/JUNI 2013 – BR./NR.6 (335)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Duh Sveti tješi i okuplja!

Naslovnica:

Detalj s podjele sakramenta potvrde u HKM Wiesbaden;
snimio: A. Pogebić

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Pogebić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovacević,
Marija Lovrić-Holanda,
dr. Adolf Pogebić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja preplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr. 6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der UG Bank eG
IBAN:
DE03750903000006498973

Zadnja stranica:
Gospin lik u obliku rascvjetanog stupna
u marijanskom svetištu Neiges;
snimio: A. Pogebić

AKTUALNO

BLEIBURG

Istina oslobađa – tama zarobljava

Svetlo istine o Bleiburškoj tragediji potrebno je radi poštovanja i prema žrtvama i radi nas samih, poručio nadbiskup Marin Barišić.

S pomen 68. obljetnice Bleiburske tragedije, pod pokroviteljstvom desetak županija, gradova i općina republike Hrvatske i BiH te hrvatskih iseljeničkih zajednica održan je u subotu 11. svibnja na Bleiburskom polju u Austriji, gdje je svećano koncelebriрано misno slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Nakon hrvatske himne, okupljene su pozdravili uime pokrovitelja virovitičko-podravski župan Tomislav Tolušić i potpredsjednik pokrajinskog parlamenta u Klagenfurtu Josef Lobnig. Ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu o. Josip Bebić u pozdravu je uime Ravnateljstva Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, kao i uime Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu zahvalio na domaćinstvu klagenfurtskom biskupu Aloisu Schwartzu.

Mons. Barišić u propovijedi je istaknuo da se nalaze okupljeni na poljima skrivenih zločina Bleiburske tragedije koju je nakon završetka rata počinila komunistička ideologija, jedna od tri bezbožne ideologije XX. stoljeća. Masovni zločini desetljećima pokriveni zemljom, prikriveni dubokom tamom i zataškani ideoškom šutnjom, u crnu su zavili tolike obitelji, a višestruko pogodili i osiromašili osobito hrvatski narod, zbog čega se još uvijek osjećaju demografske i ideološke posljedice. I nakon potpisivanja europskog mira ovde je mir poremećen, povjerenje izigrano, nada ugašena, budućnost ugrožena, rekao je nadbiskup. Bleiburg je mjesto i simbol stradanja, najveće tragedije u povijesti hrvatskoga naroda, mjesto dubokih osjećaja i tužnih sjećanja, mjesto tišine i otvorenih pitanja, prostor poštovanja, a još više molitve. Molitva i pijetet za žrtve Bleiburske tragedije istodobno nas podsjeća i stavlja u vjernički i ljudski odnos sa svim žrtvama rata i dugoga Križnog puta, nastradalih od ljudske zloče u raznim ideoškim uniformama, od Bleiburga preko Jasenovca do Vukovara i Škabrnje. Zato je dostojno da je danas ovdje dostojanstveno prisutna u duhu i molitvi cijela Hrvatska. Svi oni koji osjećaju sa svojim narodom, ne bježe od njegove prošlosti, zauzeti za pomirenje u ljubavi prema svojoj Domovini, istaknuo je nadbiskup Barišić i poručio: „Istina oslobađa, a tama zarobljava. Istina nam pomaže rasti u ljudskosti, miru, pomirjenju, praštanju i čišćenju memorije. Jer istina uvijek pobjeduje, tama ne koristi. Svetlo istine o Bleiburskoj tragediji potrebno je radi poštovanja i prema žrtvama i radi nas samih. Istina rada novog čovjeka i humanije društva.“ Radosna vijest spašenja Krista raspetoga i uskrsloga središte je današnje komemoracije, daleko važnija od svih znanstvenih spoznaja i naših povijesnih istina, istaknuo je nadbiskup Barišić i pozvao na molitvu za žrtve i za njihove ubojice koje je ideologija zavala i učinila suradnicima tame i zla.

Po završetku mise, koju je uveličao zbor Sv. Blaža pod ravnjanjem maestra Rona Brausa i orguljskom pratišnjom s. Cecilije Pleša, kao izaslanik zagrebačkog muftije Aziza Hasanovića molitvu za žrtve Beliburske tragedije islamske vjeroispovijedi predvodio je ef. Idriz Bešić, glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Gunja. Skup su zatim pozdravili izaslanik Parlamentarne skupštine BiH Marinko Čavara, zastupnica u austrijskom saveznom parlamentu i potpredsjednica udruge Prognanih folksdajčera u Austriji Anneliesa Kitzmueller i Vice Vukojević uime Počasnoga bleiburskog voda, organizatora spomina. Misnom slavlju, u izravnom radijskom i televizijskom prijenosu, prethodila je molitva kod hrvatskoga groba na mjesnom groblju u Unterloibachu i procesija. Program komemorativnoga skupa vodio je profesor na Akademiji dramskih umjetnosti Joško Ševo, a stihove hrvatskih pjesnika kazivao je glumac Tomislav Martić. Po završetku komemoracije izaslanstva su kod spomenika na Bleiburskom polju položila vijence. IKA

Snimka: www.dominiconskekuhne.info

Misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić

U OVOM BROJU

- INTERVJU: Tomislav Vuković

Povijest – naj-ideologiziranije znanstveno područje u Hrvatskoj

str. 6

- HRVATI U MARIJANSKIM SVETIŠTIMA

Marija – Majka svih koji vjeruju

str. 8

- GODINA VJERE: dr. Ivan Bodrožić

Hrana života

str. 12

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa Franjo proglašio nove svece

Svetima su proglašeni blaženici: Antonio Primaldo i drugovi – mučenici, Laura od svete Katarine Sijenske Montoya y Upegui – djevica, te María Guadalupe García Závala – djevica.

..... 4

BLEIBURG

Istina oslobođa – tama zarobljava

Svetlo istine o bleiburskoj tragediji potrebno je radi poštovanja i prema žrtvama i radi nas samih, poručio je nadbiskup Marin Barišić.

..... 5

SVIJET MLADIH/JUGENDWELT

Renovabis: Božji Duh daje život

Renovabis je organizacija koja djeluje punih 20 godina, a pomaže projekte u zemljama na (jugo)istoku Europe. Veliku pomoć Renovabis je pružio i domovinskoj Crkvi.

..... 23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Kroati und die Europäische Union

..... 13-14

Hrvatska sakralna slavlja i hodočašća u Njemačkoj bila su i ostala u znaku hrvatskoga narodnog jedinstva i duhovne povezanosti s domovinskom Crkvom.

U jedinstvu i povezanosti

Tijekom svibnja u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj održana su brojna sakralna slavlja, a Hrvati katolici u Njemačkoj su tradicionalno i ove godine hodočastili u njemačka marijanska svetišta – Marienthal, Neiges, Hildesheim, Deggingen, Zwiefalten i Birnau. Na hodočašću na Duhovski ponедjeljak, 20. svibnja, u Neigesu su se po 42. put okupili Hrvati katolici iz hrvatskih misija iz regije Svjerna Rajna i Vestfalia, a organizirao ga je voditelj HKM Wuppertal fra Josip Repeša. Misno slavlje je predvodio i propovijedao predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, pomoći sarajevski biskup mons. Pero Sudar. U Neigesu je prvo hodočašće održano na Duhovski ponedjeljak 1971. godine. Unatoč kišnom vremenu i na ovogodišnjem produhovljenom i nadahutom susretu oku-

pio se veliki broj vjernika. „Nosim vam pozdrave i poruku iz domovine da vas se mi ne odričemo i da vas smatramo sastavnim, bitnim dijelom našeg hrvatskog naroda i Crkve u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini“, kazao je mons. Sudar dodavši kako je Blažena Djevica Marija doista osoba koja je do vrhunca dovela svoju vjeru i svoje pouzdanje u Boga. Mons. Sudar je sve potaknuo neka i dalje sudjeluju u slavlјima u svojim hrvatskim misijama i zajednicama u Njemačkoj. Hodočasnici su svojim darom od više od 3200 eura pomogli obnovu i gradnju Gospinog svetišta Vrhbosanske nadbiskupije Komušina-Kondžilo.

Tako su sakralna slavlja i hodočašća u Njemačkoj bila i ostala u znaku hrvatskoga narodnog jedinstva i duhovne povezanosti s domovinskom Crkvom.

Urednik

Iz delegatove Poruke

Hrvatska i Europska Unija

Na Hrvatskoj televiziji jedna reklama odbrojava dane do punog članstva Republike Hrvatske u Europskoj Uniji. Još nas samo malo dana dijeli od tog događaja. Što će nam donijeti Europska Unija? Materijalno i moralno blagostanje? Što mi Hrvati možemo dati Europskoj Uniji? Koja je uloga nas iseljenih Hrvata? Pitanja su to na koja nije lako dati odgovor, jer nisu jednostavna, jer su višeslojna.

Slijedeći ideju francuskog poduzetnika Jean-a Monneta ondašnji ministar vanjskih poslova Francuske dr. iur. Robert Schumann je 9. svibnja 1950. u svom poznatom pariškom govoru predložio ujedinjenje francuske i njemačke industrije ugljena i čelika. Ideja je prihvaćena nepunu godinu kasnije u tzv. Ugovoru iz Pariza kojeg je potpisalo šest država: Francuska, Njemačka, Italija, Belgija, Nizozemska i Luxemburg, osnivajući tada Europsku zajednicu za ugljen i čelik, a 9. svibnja je ostao kao rođendan Evropske Unije. Nekoliko godina kasnije, 8. prosinca 1955. Zajednica dobiva i svoju zastavu, koja je

prvotno bila zastava Vijeća Europe. Zastava se sastoji od dvanaest zlatnih zvijezdica smještenih na plavoj podlozi. Prihvaćena je od strane Vijeća Europe upravo na blagdan Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 1955. Izabrana je od mnogih prijedloga Arsena Heitza, kojeg je, kako je osobno posvjeđen, inspirirala slika iz knjige Otkrivenja sv. Ivana apostola. Ovakvo tumačenje zastave Europske Unije (svi je netumačen na temelju kršćanske predaje i svjedočenja autora gosp. Heitza) ističe kako Europska Unija nije isključivo samo ekonomski zajednica. Ne smije se zaboraviti da je Europska Unija prvotno zajednica vrednota.

Uz pozitivne vrednote brojne su i negativnosti, koje su se nakupile u šezdesetgodišnjoj povijesti Europske Unije. Dao Bog da naša Hrvatska zbog svoje višestoljetne kršćanske povijesti, sa svojim vrednotama, bude kamenić više u mosaiku pozitivnih vrednota Europske Unije, u našoj i njezinoj zajedničkoj budućnosti.

Vlč. Ivica Komadina, delegat

PRVO PROGLAŠENJE SVETACA PAPE FRANJE

Vjera je pravo blago

Na Trgu sv. Petra svetima su proglašeni blaženici: Antonio Primaldo i drugovi – mučenici, Laura od svete Katarine Sijenske Montoya y Upegui – djevica, utemeljiteljica Kongregacije sestara misionarki Blažene Djevice Marije Bezgrješnog začeća i svete Katarine Sijenske, te Maria Guadalupe Garcia Zavala – djevica, suutemeljiteljica Kongregacije služavki sveta Margherite Marije i siromaha.

Fenomen pape Franje, ako tako smijemo reći, traje i dalje. I dok s jedne strane izgleda da uobičajeno i mirno ostvaruje obvezе koje su dio njegove papinske službe, s druge strane o „neuobičajenosti“ svjedoče i dalje rijeke hodočasnika i vjernika koji dolaze u Vatikan kako bi se susreli s njim. Bilo je tako i na sedmu uskrsnu nedjelju 12. svibnja kada je papa Franjo prvi puta u svom pontifikatu, uz sudjelovanje više od 100 tisuća vjernika, proglašio troje novih svetaca. Na Trgu sv. Petra svetima su proglašeni blaženici: Antonio Primaldo i drugovi – mučenici, Laura od svete Katarine Sijenske Montoya y Upegui – djevica, utemeljiteljica Kongregacije sestara misionarki Blažene Djevice Marije Bezgrješnog začeća i svete Katarine Sijenske, te Maria Guadalupe Garcia Zavala – djevica, suutemeljiteljica Kongregacije služavki sveta Margherite Marije i siromaha. Papa je ponovno učinio jednu gestu kojom je izrazio blizinu sa vjerničkim pukom: napustio je vatikanski teritorij u otvorenom papamobilu i hodočasnike pozdravio i u Ulici pomirenja (Via della conciliazione), a posebno sudionike „Marša za život“ koji su glavnim talijanskim gradom hodali za zaštitu života od začeća do naravne smrti. I sam je Sveti Otac prije molitve Kraljice neba jasno ponovio stajalište i naučavanje Katoličke Crkve: život se mora štititi od trenutka začeća do naravne smrti.

Misa proglašenja novih svetaca bila je uobičajeno svećana i raspjevana. Na početku mise je pročelnik Kongregacije za proglašenje blaženih i svetih kardinal Angelo Amato papu Franju pozvao da snagom svoje službe blaženike uvrsti među svete, a za vrijeme pjevanja „Tebe Boga hvalimo“ na oltar su donesene relikvije novih svetaca, dok su na pročelju bazilike sv. Petra izvještene bile velike draperije s likovima svetaca. Sto tisuća vjernika radosnim je pljeskom i sabranom

molitvom i pjesmom pratilo kratki liturgijski čin proglašenja svetima mučenici iz talijanskoga Otranta i dvije južnoameričke redovnice. Svečanost je u svojoj homiliji Sveti Otac nazvao „slavljem svetosti“, a vjernike pozvao da zahvale Bogu što je dao da njegova slava – slava Ljubavi – zasija nad mučenicima iz Otranta, majci Lauri Montoy i majci Mariji Guadalupe Garciji Zavali. „Nove svece želimo promatrati u svjetlu navještene Božje riječi. Riječi koja nas je pozvala na vjernost Kristu, pa i do mučeništva; podsjetila nas je na nužnost i ljepotu donošenja Krista i njegovog evanđelja svima; te nam je progovorila o svjedočanstvu ljubavi, bez koje i mučenje i misija gube svoj kršćanski okus.“

Ubijeni zbog vjere

„Danas Crkva našem čašćenju predlaže četu mučenika, koji su zajedno pozvani na vrhovno svjedočenje evandelja, 1480. Oko osamstotinice osoba, koje su preživjele opsadu i invaziju Otranta, odsječena je glava bližu togu grada. Odbili su zanijekati svoju vjeru i umrli su isповijedajući uskrslog Krista. Gdje su pronašli snagu da ostanu vjerni? Upravo u vjeri, koja daje da vidimo i iznad granica našega ljudskog pogleda, iznad granica zemaljskog života, daje razmatrati 'otvorena nebesa' – kako kaže sveti Stjepan – i Krista živoga s desna Oca. Dragi prijatelji, sačuvajmo vjeru koju smo primili i koja je naše pravo blago, obnovimo svoju vjernost Gosподinu, pa i posred zapreka i neraz-

umijevanja; Bog nam nikada neće uskratiti snage i vedrine. Dok častimo mučenike iz Otranta, molimo Boga da podupre brojne kršćane koji upravo u ovo doba i u tolikim dijelovima svijeta, sada, još uvjek trpe nasilje, da im dadne hrabrost vjernosti te da na zlo

Sveti Antonio Primaldo i drugovi, Laura Montoya i Maria Guadalupe Garcia Zavala dali su svjedočanstvo ljubavi i kršćanskog života

odgovore dobrom“, poručio je papa Franjo u svojoj homiliji.

Povjesne činjenice govore da su mučenici Antonio Primaldo i njegovih 800 drugova ubijeni 1480. u Otrantu na jugu Italije jer nisu htjeli prijeći na islam. Osmanlije su 25 godina nakon osvajanja Carigrada (1453.) i propasti Bizantskoga carstva poslali svoju flotu na Italiju, te su žestoko opsjedali Otranto. Kada su provalili u njega, u katedrali su pobili mnoštvo od više stotina ljudi koji su se tamo sklonili sa svećenstvom. Od krojača Antonija Pezzulle – nazvanoga „Primaldo“ – koji je bio voda grada, tražili da im se pokori i prijede na islam. Kada je to odbio, 14. maja je kolovoza zajedno s najmanje 800 njegovih sugradana odrubljena glava. Nakon oslobođenja Otranta godinu dana kasnije, Alfonso Aragonski pokopao je u katedrali tijela 800 ubijenih koja su prema predaji bila neraspadnuta, a 1771. papa

Nastavak na str. 24

Poziv na naravne zakone

Tisuće volontera uključilo se u Građanske inicijative „U ime obitelji“. Potpisi su se prikupljali od 12. do 26. svibnja na više od 2000 mesta u cijeloj Hrvatskoj – ispred katoličkih i pravoslavnih crkava, džamija, na brojnim fakultetima svih hrvatskih sveučilišta, na najposjećenijim lokacijama u svim hrvatskim gradovima.

Svekovina Duha proslavljena je diljem Domovine. Posebno je bilo u Srijemskoj biskupiji gdje je bio i Dan ministarstva uz primanje dvanaest novih članova u ministarski zbor u Srijemskoj Mitrovici. Tim slavlјem je zaključena i Godina svećeničkoga i redovničkog poziva u Srijemskoj biskupiji.

Biskupi Zagrebačke crkvene pokrajine pod predsjedanjem zagrebačkog nadbiskupa i metropolita kardinala Josipa Bozanića održali su sjednicu u Konzistorijalnoj dvorani Biskupskoga ordinarijata Križevačke eparhije u Križevcima. Razmotrili su pitanja o liturgijskome direktoriju, o važnosti župne kateheze, o predstojećim nad/biskupijskim slavlјima u metropoli te o aktualnim prilikama u hrvatskom društvu. Budući da je u tijeku prikupljanje potpisa za raspisivanje referendumu o tome da definicija braka kao životne zajednice žene i muškarca bude ustavna kategorija u Ustavu R. Hrvatske, biskupi su i tom prigodom pozvali vjernike da se u svojoj vjerničkoj i građanskoj odgovornosti odazovu toj važnoj građanskoj inicijativi.

Suradnja Katoličkog sveučilišta i Isusovaca

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu svećano je proslavio svoj dan i četrnaestu godinu pripadanja splitskoj sveučilišnoj zajednici. Tom je prigodom Fakultet dodijelio svjedodžbe, diplome, licencijate i nagrade studentima te povelje zahvalnosti umirovlenom nastavniku i istaknutim djelatnicima Fakulteta. Rektor prof. dr. Željko Tanjić zajedno s prorektorima prof. dr. Gordanom Črićem, prof. dr. Emiliom Marinom i prof. dr. Hvojem Štefančićem susreo se s provincialom Hrvatske pokrajine Družbe Isusove o. Antonom Tustonjićem i dekanom Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu prof. dr. Ivanom Šestakom. Tom prigodom potpisani su sporazumi o suradnji Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu.

„Društvene mreže: vrata istine i vjere; novi prostori evangelizacije“ bio je naziv tribine održane u Nadbiskupskom domu u Rijeci. To je ujedno i naslov poruke Benedikta XVI. za ovo-godišnji Svjetski dan sredstava društvene komunikacije koji se tradicionalno slavi na sedmu vazmenu nedjelju, prvu nakon Uzašašća, ove godine 12. svibnja. Na tribini su, uz riječkog nadbiskupa Ivana Devčića, predsjednik Odборa HBK za sredstva društvene komunikacije, sudjelovali urednik Hrvatskog katoličkog radija Anto Mikić, salezijski povjerenik za mlade don Ivan Šibalić te isusovac o. Tvrko Barun koji je bio na Skype vezi iz Pariza. Nadahnuti Papinom porukom govorili su o izazovima koje novi oblici komunikacije postavljaju pred Crkvu te kako ih koristili u evangelizaciji.

U Borovu bista bl. Stepinca

U Gospinu svetištu u vukovarskoj gradskoj četvrti Borovo naselje gvardijan franjevačkog samostana fra Goran Propadalo blagoslovio je bistu blaženog kardinala Alojzija Stepinca.

Do 26. svibnja u Hrvatskoj je organizirano prikupljanje potpisa građana o potrebi raspisivanja referendumu kojim bi se u Ustav RH unijela odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca. Tisuće volontera uključilo se u Građanske inicijative „U ime obitelji“. Potpisi su se prikupljali od 12. do 26. svibnja na više od 2000 mesta u cijeloj Hrvatskoj – ispred katoličkih i pravoslavnih crkava, džamija, na brojnim fakultetima svih hrvatskih sveučilišta, na najposjećenijim lokacijama u svim hrvatskim gradovima. Najmanje pola milijuna hrvatskih birača izjasnilo se da traže referendum s referendumskim pita-

njem: „Jeste li za to da se u Ustav Republike Hrvatske unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca?“

U grkokatoličkoj konkatedralnoj crkvi u Zagrebu proslavljena je blagdan sv. Čirila i Metoda, zaštitnika Europe i naslovnička grkokatoličke konkatedrale crkve.

Umro franjevac konvencionalac dr. fra Špiro Marasović, koji je rođen 1944. u Splitu. Bio je redoviti profesor i pročelnik katedre moralnog bogoslovlja na KBF-u u Splitu.

Na Radimlji kod Stoca priredena je komemoracija i misa za dušnicu za poginule u II. svjetskom ratu, za

pobijene hrvatske vojnike i civile i u Bleiburskoj tragediji i na Kršćnom putu te za žrtve Stolačke tragedije.

Udruga za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić“ raspisala je natječaj za 5. susret hrvatskoga duhovnoga književnoga stvaralaštva „Stjepan Kranjčić“. Riječ je o jedinom natječaju za suvremenu duhovnu književnost prakasu kršćanskim vrednotama u kratkim književnim žanrovima (poezija, kratka priča, putopis, eseji, monodrama) u R. Hrvatskoj.

Nagrada fotografu Glasa Končila

Atletičarka Blanka Vlašić, košarkaš Nikola Vujčić i nogometaš Mijo Čaklaš gostovali su na susretu mlađih o temi „Sport – zdravo tijelo... a duh?“ održanom 15. 05. u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu.

Fotograf Glasa Končila Bernard Čović svojom je fotografijom „Don Bosco“ osvojio drugu nagradu na 10. međunarodnom natječaju novinske fotografije „Belina fotografija godine“ koji organizira beogradска fiskovna agencija „Bela“. A.O.

RAZGOVOR S TOMISLAVOM VUKOVIĆEM, NOVINAROM GLASA KONCILA I AUTOROM KNIGE „DRUKČIJA POVIJEST (O SRBU, JASENOVCU, GLINI...)“

Povijest – najideologiziranije znanstveno područje u današnjoj Hrvatskoj

Tomislav Vuković rođen je 1955. u Subotici, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. U Zagrebu je diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, a studirao je i na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Novinarstvom se s prekidima bavi tridesetak godina. Objavljivao je u Glasu Koncila, Danasu, Večernjem listu, Vjesniku, Fokusu, Hrvatskom slovu, Subotičkim novinama, subotičkoj Hrvatskoj riječi, te budimpeštanskom Hrvatskom glasniku. Neka djela i članke potpisivao je pseudonimom Stipan Bunjevac. U razgovoru za Živu zajednicu u povodu dobivanja ovogodišnje nagrade „Ljubica Štefan“ za povijest i publicistiku, posebno se osvrnuo na spomenutu knjigu „Drugačija povijest (o Srbu, Jasenovcu, Glini...)“, te je pojasnio koji su razlozi objavljivanja povijesnih feljtona u Glasu Koncila, sabranih u toj knjizi.

Nagrada – „vjetar u jedra“

Živa zajednica: Povod našeg razgovora je nedavna ovogodišnja nagrada Hrvatske kulturne zaklade (HKZ) „Ljubica Štefan“ za povijest i publicistiku, koja Vam je svečano uručena u subotu 27. travnja u prostorijama HKZ-a i Hrvatskog slova u Zagrebu, u povodu Vaše knjige, objavljene 2012. u izdanju Glas Koncila „Drugačija povijest (o Srbu, Jasenovcu, Glini...)“. Kako ste doživjeli to veliko priznanje?

Tomislav Vuković: Svako priznanje nekome za dosadašnji rad ili nekakvo postignuće na bilo kojem području je prvo, dakako, priznanje ali i svojevrsni „vjetar u jedra“. U tom smislu i meni znači podstrek za nastavak u zacrtanome smjeru osvjetljavanja historiografskih kontroverznih tema, koji u biti nije ni malo atraktivniji i još manje poželjan s motrišta prevladavajuće javnosti. Naime, ukazivati danas u Hrvatskoj na „drugačiju povijest“, različitu od službene, prihvaćene od političke, znanstvene, kulturne i medijske „kreme“, propagirane gotovo 70-tak godina, na prvi je pogled prilično suludo. No, priznajem, ima i to svojih čari, od obznanjivanja nepoznatih povijesnih činjenica, koja u temeljima dovode pod upitnik neke „poznate i neupitne“ povijesne tvrdnje, do osobnog zadovoljstva, što nakon višegodišnjih poruga, kleveta i ocrnjivanja slijede ponovno isprazne i ideološke optužbe, ali, što je jako važno, bez i jednog protuargumenta!

Svjesno i namjerno prešučivane i skrivane povijesne činjenice

Žz: Kako je i istaknuto pri dodjeli nagrade, Vaša spomenuta knjiga, u kojoj su sabrani povijesni feljtoni objavljivani u Glasu Koncila, od kojih je jedanaest iz razdoblja od siječnja 2006. do listopada 2010. godine, donosi niz činjenica koje se odnose na suvremenu hrvatsku povijest, na drukčiji, temeljiti i pluralan način?

Tvrdim da za znanstveno istraživanje kontroverznih povijesnih tema nema najprije kulture dijaloga, jer se odmah sotoniziraju svi oni koji propituju ili ukazuju na neke „nezgodne“ podatke. Povijest je najideologiziranije znanstveno područje u današnjoj Hrvatskoj, više i od politike, što je svojevrsni apsurd.

Tomislav Vuković: Da, kao što sam već spomenuo, povijesne činjenice koje sam objavljivao duljim niz godina u povijesnim feljtonima u Glasu Koncila su najprije - drukčije, ali ne zato što bi to bio plod nekakve moje izvanrednosti, nego zato što su one svjesno i namjerno desetljjećima bile prešučivane i skrivane. Uostalom, nedavno je daleko poznatijoj i vrijedniji američkoj židovskoj znanstvenici dr. Esther Gitman objavljena knjiga „Kad hrabrost prevlada“ o spašavanju

nju Židova u NDH, u kojoj je objavila mnoštvo dokumenata iz hrvatskih arhiva! Pitam se: Kako to da svi dosadašnji historiografski „autoriteti“ u Hrvatskoj nisu naišli na barem neki dokument, kojega ona donosi? Zar je bilo neizbjegljivo da židovska znanstvenica dode iz daleke Amerike i pronađe ih u našim arhivima, te da tek onda „drugačija povijest“ izide na vidjelo?

Žz: Koji Vas je cilj vodio pri pisanju i uređivanju tih feljtona?

Tomislav Vuković: Moram priznati, najveće zasluge za to ima moj pokojni otac Stipan, bez velikih škola ili stranačke pripadnosti. Njegova paemissa maior životnoga silogizma uz vjeru u Boga bila je - hrvatski narod kao najveća ovozemaljska vrijednost, govorio svetinja. A u školi

u Subotici slušao sam samo o strahotama i užasima koje su počinili Hrvati, ustaše... Tu je „puklo“ u meni pitanje: Kako je moguće s jedne strane govoriti, uvjetno rečeno, o svetinji a s druge strane isključivo o zлу? Tada sam postao „fah idiot“ i strastveno počeo čitati povijesne knjige, posebice iz novije hrvatske povijesti. Kasnije sam, dakako, morao poći i u hrvatske arhive, te beogradске, budimpeštanske i dr. No, to je već bio sastavni dio moga posla.

Drugacija povijest o Srbu, Jasenovcu, Glini...

Žz: Koje biste kontroverzne teme iz hrvatske novije povijesti, o kojima ste pisali, mogli posebno izdvojiti?

Tomislav Vuković: Teško je sada neke izdvojiti jer meni su sve teme bile jednakovo važne i vrijedne. Kao što puni naslov knjige „Drugacije povijesti“ kaže, riječ je o Srbu, koji je suvremenih hrvatskih apsurda, jer je riječ o četničkome pokolju nevinoga hrvatskoga življa i, što je za rubriku: „Vjerovali ili ne“, – veličanju tog događaja od sadašnjih političkih vlasti. Zatim, riječ je o tobожnjem pokolju u srpskopravoslavnoj crkvi u Glini koji se zapravo uopće nije dogodio, nego je izmišljen i iskonstruiran u cilju optužbe zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca, pa je zato „jedini“ preživjeli svjedok Ljuban Jendjak svjedočio na suđenju. Pored toga, evo, čitateljima „Žive zajednice“ prvima iznosim podatak do kojega sam došao nakon višegodišnjeg istraživanja – ustaški pokolji u crkvama bili su sastavni (dogovoren) dio strategije poslijeratnih Komisija za istraživanje zločina okupatora i njihovih pomagača. Dakle, ustaški pokolj u glinskoj pravoslavnoj crkvi zbog niza

objektivnih okolnosti i zbivanja bio je najprihvativiji za poslijeratne vlasti, ali on je tek dio istovjetnih iskonstruiranih „pokolja“ u: Belegišu, Bosanskoj Dubici, Bosanskoj Krupi, Drakseniću, Buniću, Čemernici, Čoviću, Dobrom Selu, Drežniku, Gornjoj Budačkoj, Gornjoj Dubravi, Hrvatskoj Dubici, Jasenovcu, Kolariću, Kukunjevcu, Kušonjama, Ličkom Petrovom Selu, Livnu, Radovici, Rmanju, Sadilovcu, Sibuljini, Slabinji, Sloboštini, Smoljanovcima, Surduku, Širokoj Rijeci, Švinci, Topuskom, Tušiloviću, Utolici, Velikoj Kladuši, Veljunu, Vojniću, Vrginmostu i Zborištu. Zapanjuća je ista shema svih zločina od uvijek jednog preživjelog do jednog „poštenog Hrvata“ koji se pobunio i dr. Svakako se ne smije izostaviti „vječna“ tema jasenovačkog logora. Svojevrsni je javni „charakiri“ tvrditi da su gotovo sve do sadašnje opće ocjene o njemu najblaže rečeno upitne. Npr. ako je u Jasenovcu pogubljeno oko 1500 četnika i njihov zapovjednik vojvoda Pavle Đurišić, koji su zarobljeni nakon bit-

nas nalaze u Poimeničnom popisu JUSUP-a Jasenovac, a njima hrvatsko vrhovništvo, od predsjednika, države, sabora i vlade, do političkih vladajućih i oporbenih stranaka odaju počast svake godine, koliko se ozbiljno u tom smislu može tvrditi da su sve žrtve u jasenovačkome logoru nevine? Taj podatak kao „domino efekt“ izaziva niz novih nedoumica i pitanja: Kamo svrstati jasenovačke zatočenike ubijene od partizana tijekom njihovih povremenih napada na logor i ustaške konvoje izvan logora? Što sa strijeljanim ustašama u jasenovačkom logoru zbog njihove samovolje, šverca, okrutnosti i sl? Kako uopće govoriti o Jasenovcu kao „tvornici smrti“ uz redoviti rad dvadesetak tvornica, u kojima su se proizvodili različiti proizvodi? Čime potkrjepiti tvrdnju o fantastičnoj i stravičnoj brojki o 20.000 ubijene djece bez jedne jedine pronađene masovne grobnice i samo šest iskopanih dječjih kostura nakon rata, na kojima nisu pronađeni nikakvi znaci nasibine smrti? Kako to da je baš svih tobože 20.000 nevinih mališana do 14 godina ubijeno u logoru „na nepoznatom mjestu“ i „nepoznatoga datuma“, kako to doslovce piše u spomenutom Poimeničnom popisu, a ni jedan nije preminuo od čestih zaraznih bolesti, koje su kosile odrasle i zdrave muškarce? Kako objasniti njihova tobobižnja masovna ubojstva s nastojanjima da se nakon bitke na Kozari ona smjesti po cijeloj Hrvatskoj, zbrinu od vlasti NDH, Karitasa i Crvenog križa, samoprijegornih volonteru (akcije Kamila Brösslera, Dijane Budisavljević i dr.) po brojnim sabiralištima i hrvatskim obiteljima...? Kako ukomponirati u tobobižnja stravična ubojstva djece g. 1942. u logoru s različitim športskim natjecanjima, kazališnim predstavama, glazbenim izvedbama (čak i operetom)? Nastavak na str. 25

Ne može dio Crkve u Hrvata smatrati, npr. bl. Alojzija Stepinca svijetlim povijesnim primjerom i uzorom, a dio ga odbacivati kao nepoželjnog modela zglobnože drugaćijih povijesnih okolnosti. „Netko bi se s razlogom mogao upitati: Jesmo li mi dio iste Crkve u istome hrvatskome narodu? Ako se mladi bogoslovi odgajaju u toj povijesnoj polarizaciji, bojam se da će za koje desetljeće nastati veliki unutarcrkveni problem.

ke na Lijevče Polju kod Banja Luke 8. travnja 1945. od ustaških postrojbih potpomognutih domobranima, koje je vodio izvanredni vojni strateg general Vladimir Metikoš, i čija se imena da-

Iz predgovora Vukovićeve knjige glavnog urednika Glas Koncila Ivana Miklenića:

Povjesni feljtoni Tomislava Vukovića dragocjeni su doprinos osvjetljavanju pojedinih kontroverznih povijesnih tema, doprinos dovodenju u pitanje svjesno i smišljeno konstruiranih mitova i ideologiziranih i politiziranih interpretacija. Specifičnost je Vukovićevih povijesnih feljtona što u njima, ni kad polemizira, ne širi nesnošljivost ili mržnju već poziva na traženje i prihvatanje istine jer jedino istina može biti pravi, zdravi temelj skladnoga društvenoga života u pluralnoj Hrvatskoj. Stoga je logično da su povjesni feljtoni u Glasu Koncila veoma čitani, njihovim udruživanjem u knjigu znatno im se produžuje vijek trajanja, a puni njihov smisao bit će ostvaren kad istina koju donose postane vlasništvo i dio svijesti većine u hrvatskom društvu.

NEVIGES/MARIENTHAL/HILDESHEIM

Hrvati i marijanskim svetištima

Nosim vam pozdrave i poruku iz domovine da vas se mi ne odričemo i da vas smatramo sastavnim, bitnim dijelom našeg hrvatskog naroda i Crkve u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, kazao je mons. Sudar u Nevigesu.

Hrvati katolički iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) iz regije Sjeverna Rajna i Vestfalija tradicionalno su hodočastili 42. put na Duhovski ponедjeljak (blagdan Marije Majke Crkve), 20. svibnja, u staro zavjetno svetište Marije Bezgrješno začeće – Neviges. Valja podsjetiti kako je prvo hrvatsko hodočašće organizirano na Duhovski ponedjeljak 1971. godine, a na koje su hodočastili vjernici iz hrvatskih katoličkih misija Duisburga, Leverkusena i Lüdenscheida sa svojim svećenicima. U počecima se o organizaciji hodočašća brinuo organizacijski odbor u sastavu župnika hrvatskih katoličkih misija Bochuma, Mülheima a. d. Ruhr i Wuppertala. Nakon 1977. godine organizaciju preuzima župnik Mettmanna, a kasnije, kad se ugasila ta misija, župnik Hrvatske katoličke misije Wuppertal.

Hodočaše, u kojem je sudjelovalo više tisuća vjernika, započelo je sakramentom pomirenja u svetištu. Križni put u svetištu predvodio je predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu, pomoći biskup Vrhbosanske nadbiskupije mons. Pero Sudar u zajedništvu s organizatorom hodočašća, predstavnikom regije, voditeljem Hrvatske katoličke misije Wuppertal fra Josipom Repešom i vjernicma. Inače, pobožnost križnog puta redovito se moli na postajama obližnje kalvarije, ali ovoga se puta molilo u svetištu zbog kišnog vremena. Nakon križnog puta, u svetištu se molila krunica.

Svečano misno slavlje započelo je ophodom od sakristije kroz svetište do glavnog oltara. U ophodu su išli i mlađi obućeni u hrvatske narodne nošnje noseći i hrvatski državni stijeg. Misno slavlje predvodio je mons. Sudar u zajedništvu s o. Repešom, novim voditeljem HKM Köln fra Franom Milanićem Litrom i s još jedanaest biskupijskih i redovničkih svećenika, uglavnom voditelja obližnjih hrvatskih misija, među kojima je bio i voditelj HKM Tuttlingen u biskupiji Rottenburg-Stutt-

gart vlc. Josip Pavlović. Misnom slavlju pribivao je veći broj pastoralnih suradnika – redovnica i laikinja, i pastoralnih suradnika laika, koji djeluju u hrvatskim misijama, kao i hrvatskih redovnica, koje su na drugim službama u tom dijelu Njemačke. Misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec.

da i Crkve u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini.“ U nadahnutoj propovijedi mons. Sudar je istaknuo kako je želja u Godini vjere staviti svoju vjeru pod zaštitu One koja je do kraja vjerovala. „Samo onaj koji je do kraja vjeravao i do kraja živio svoju vjeru, može štititi, ljubiti i zagovarati. Marija, Majka Isusova je doista osoba koja je do vrhunca dovela svoju vjeru i svoje

Misno slavlje u Nevigesu predvodio je i propovijedao mons. Pero Sudar

Sve je na početku pozdravio organizator hodočašća o. Repeša koji je istaknuo kako se ovogodišnje, 42. hrvatsko hodočašće Bezgrješnoj Djevici, našoj nebeskoj Majci, organizira u Godini vjere. „lako daleko od svojih ognjišta, pronašli smo svoju Majku koja nas uvijek očekuje raširenh ruku. Bogu hvala što smo zajedno, da imamo mogućnost Boga slaviti.“ Riječi dobrodošlice hrvatskim hodočasnicima uputio je gvardijan – upravitelj svetišta fra Othmar Brüggemann. Istaknuo je kako je to ukupno 332. hodočašće vjernika u Neviges, a Hrvati u to svetište tradicionalno hodočaste već 42. put.

Mons. Sudar je u uvodnoj riječi kazao: „Nosim vam pozdrave i poruku iz domovine da vas se mi ne odričemo i da vas smatramo sastavnim, bitnim dijelom našeg hrvatskog naro-

pouzdanje u Boga. Stoga je važno moliti da nam se umnoži vjera, a potom da ta vjera prijeđe u djela. Od dubokih korijena vjere i mi živimo danas. Marija je postala majka svih onih koji vjeruju. Stoga Crkva danas slavi Blaženu Djericu Mariju Majku Crkve. Ona je tjelesno rodila Isusa, ali je rodila i rađa duhovno sve one koji u Njega vjeruju. Vjerujemo da ovaj svijet vodi Božja ruka, unatoč svih zala, da će Božja pravda pobediti unatoč svih nepravdi i da ničija suza neće ostati neobrisana, da ničija patnja neće biti zaboravljena. Naša je vjera jaka kad i mi počnemo rađati one koji vjeruju i u njima i kroz njih rađati sa-moga Krista“, kazao je mons. Sudar istaknuvši kako i danas kao i u Marijinu vrijeme treba onih koji će vjerovati i u čijim će se srcima rađati vjera koja preporada.

U Nevigesu se okupio veliki broj vjernika

U prikaznim su darovima vjernici u narodnim nošnjama prinijeli lađu, Evanelje, kruh i vino, palmu i maslinu te svijeću. Mons. Sudar je predvodio posvetnu molitvu hrvatskog naroda u svetištu pred Gospinim likom, a uđeljeno je vjernicima i potpuni oprost po dekretu kôlnskog nadbiskupa kardinala Joachima Meisnera. Svi su na kraju u znak hrvatskog narodnog jedinstva i povezanosti otpjevali hrvatsku himnu. Mons. Sudar je sve potaknuo neka i dalje sudjeluju u slavlјima u svojim misijama i zajednicama u Njemačkoj.

Vjernici su imali prigodu i za osobne molitve, a hodočašće je završilo poslijepodnevnim druženjem i objedom. Hodočasnici su svojim darom

Misno slavlje uveličao je uz sudjelovanje svih hodočasnika zbor HKM Wuppertal pod vodstvom Marka Peulića. Mons. Sudar je u subotu 18. svibnja podijelio sakrament potvrde u HKM Bochum i HKM Gelsenkirchen, koje vodi vlč. Vinko Delinac, a na svetkovinu Duhova, u nedjelju 19. svibnja, u HKM Mülheim a.d. Ruhr i HKM Duisburg, koje vodi o. Vidan Mišković.

Veliki broj vjernika iz hrvatskih katoličkih misija Rajnsko-majnske regije sudjelovalo je na hodočašću toga dana i u marijanskom svetištu Marienthal. Svečano misno slavlje predvodio je i propovijedao naslovni ninski biskup iz Rima mons. Martin Vidović. Kolektu je bila namijenjena za misije u Africi, fra Iliju Baršića. Nakon mise u dvorani „Main Bahnhof“ organizirana

Okupljeni vjernici u crkvi Sv. Godeharda u Hildesheimu

prikupljenim u svetištu od više od 3200 eura pomogli obnovu i gradnju Gospinog svetišta Vrhbosanske nadbiskupije Komušina-Kondžilo.

je priredba u kojoj su nastupili pobjednici festivala „Mikrofon je Vaš“ iz Kelkheima i folklorne skupine iz HKM Offenbach i HKM Mainz. Zabavljao je VIS „Duo Kumovi“, a za organizaciju oko hrane i pića pobrinuli su se vjernici HKM Mainz.

Svečano je toga dana bilo i u Hildesheimu. Na marijanskom su se hodočašću okupili hrvatski vjernici iz Sjeverne regije, a svečano misno slavlje u crkvi Sv. Godeharda u tome gradu predvodio je i propovijedao karmeličanin iz Zagreba dr. o. Jure Zečević. Adolf Polegubić

Snimka: I.M. Baban

Okupljeni hodočasnici (slika gore i desno) za vrijeme euharistijskog slavlja u Marienthalu. Prije sv. mise bio je križni put i prigoda za ispovjed. Na početku sve je pozdravio predstavnik Rajnsko-majnske regije fra Ante Bilić, a zatim gvardijan svetišta o. Bernold Geyer.

MAINZ/DARMSTADT/HANAU/WIESBADEN

Pohod nadbiskupa Martina Vidovića

Mons. Martin Vidović je za svoga pohoda hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj, od subote 18. do ponedjeljka 20. svibnja, podijelio sakrament potvrde u hrvatskim katoličkim misijama u Mainzu, Darmstadtu, Hanau i Wiesbadenu, te je na Duhovski ponedjeljak, 20. svibnja, predvodio misno slavlje i propovijedao na hodočašću Hrvata katolika iz hrvatskih katoličkih misija iz Rajnsko-majnske regije u marijanskom svetištu Marienthal.

Naslovni ninski nadbiskup iz Rima mons. Martin Vidović podijelio je u subotu 18. svibnja sakrament potvrde u hrvatskim katoličkim misijama (HKM) Mainz, Darmstadt i Hanau, a na svetkovinu Duhova, u nedjelju 19. svibnja, i u HKM Wiesbaden. U Mainzu je sakrament potvrde primilo 14 krizmanica i krizmanika iz HKM Mainz,

Oca nadbiskupa su pozdravili voditelji misija, predstavnici krizmanica i krizmanika te roditelji krizmanica i krizmanika, koji su zahvalili za pripremu njihove djece za sakrament potvrde uz prigodni dar o. Biliću i s. Dioniziju Tomas iz HKM Mainz, o. Esteri Marijić iz Rüsselsheimia, o. Brečiću, s. Damjani Damjanović i s. Andeli Milas iz HKM Darmstadt,

Sve ovo što slušamo, ne tiče se nekih trećih osoba, već se tiče i tebe i mene. Neka ničije srce ne ostane tvrdo, ničiji um zatvoren, posebno vaš, dragi potvrđenici. Radostan je ovo i svet dan. Danas svetkujemo svršetak vremenog otajstva, koji se dovršava Božjim naumom ljudskoga spasenja. Ovo je ujedno i svetkovina utjehe i nade, svetkovina novoga dostojanstva čov-

Krizmanici u Darmstadtu s mons. Vidovićem, o. Brečićem i s. Damjanom Damjanović

petetu iz HKM Rüsselsheim i jedna krizmanica iz HKM Wiesbaden. U HKM Darmstadt je bilo trideset šestero, u HKM Hanau oko dvadeset, a u HKM Wiesbaden trideset troje krizmanika. Svačno misno slavlje mons. Vidović je predvodio u crkvi Sv. Bonifacija u Mainzu u zajedništvu s voditeljem HKM Mainz i predstnikom Rajnsko-majnske regije fra Antonom Bilićem, u Darmstadtu u crkvi Sv. Fidelisa u zajedništvu s voditeljem HKM Darmstadt fra Nediljom Brečićem, u HKM Hanau u zajedništvu s voditeljem HKM Hanau fra Ivanom Kovačevićem i u crkvi sv. Kilijana u Wiesbadenu u zajedništvu s voditeljem HKM Wiesbaden dr. fra Antonom Bilokapićem.

o. Kovačeviću iz HKM Hanau te o. Bilokapiću i s. Auksiliji Milić iz HKM Wiesbaden. Vjernici su obnovili krsna obećanja, a u prikaznim darovima prineseni su prigodni i znakoviti darovi.

Mons. Vidović je u propovijedi na svetkovinu Duhova istaknuo kako su dar Duha Svetoga i vlast oprštanja grijeha plod Kristova vaznemog otajstva, plod njegove muke, smrti na krizu i uskrsnuća. „Dar je to otkupljenom čovjeku i vlast je to dana apostolima i po njima Crkvi na dobro i spas svakoga čovjeka. Sinovi Božji, baštinici Božji i baštinici Kristovi otkupljeni su da bi bili pozvani na slobodu, da bi bili slobodni u Kristu. Uistinu, za slobodu nas Krist oslobođi-

jeka. Biti krščanin izazov je i obveza. Izazov jer biti krščanin znači suočiti se sa stvarnošću s kojom živimo i oblikovati je prema Božjem naumu s čovjekom izgradujući Božje kraljevstvo ovđe na zemlji, koje će se dovršiti na nebesima. Obveza biti krščanin, znači također ljubiti Boga iznad svega, a bližnjega kao samoga sebe, odnosno biti suodgovoran za svijet u kojem živimo i kojeg nam je Bog povjerio stvorivši nas na svoju sliku i priliku sebi slične”, kazao je u propovijedi mons. Vidović. Obrativši se potvrđenicima, kazao je kako oni pristupaju sakramentu potvrde, kojim se ovjekovječuje milost dara uskrsnuća i pedesetnice. „Ostanite vjerni svome pozivu i izabranju. Izgradujte sebe i svoje obi-

Krizmanici
u Wiesbadenu
s mons.
Vidovićem,
o. Bilokapićem
i s. Auksilijom
Milić

telji i društvenu sredinu u kojoj živite i radite. Prožimajte ih Duhom Svetim svjesni svoje suodgovornosti za bližnjega, za Crkvu i za građansko društvo. Ostanite vjerni vjeri svojih otaca, vjeri Katoličkoj, kojom se naš narod opravданo ponosi već skoro četrnaest stoljeća."

Na kraju je mons. Vidović zahvalio svima, potaknuvši krizmanike i krizmanice da budu ponosni na svoju vjeru i svoj rod hrvatski. Pojedini su vjernici glazbom i pjesmom, kao i misijski zborovi uveličali misnu slavlja. Inače u HKM Mainz se svake godine organizira slavlje sv. potvrde i to za osme razrede bez obzira koliko kandidata ima.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Krizmanici u Mainzu s mons. Vidovićem, o. Bilićem, s. Dionizijom Tomas i s. Esterom Marić

BRUCHSAL/PFORZHEIM

Uvod u veliku proslavu

U studenome ove godine u Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden održat će se svečano slavlje u povodu četrdesete obljetnice pastoralne zajednicama Bruchsalu i Pforzheim. Kao uvod u tu proslavu u Bruchsalu, u nedjelju 21. travnja, u crkvi Sv. Pavla nastupila je klapa Hrvatske katoličke misije München „Croatia“. Slavljeno je svečano misno slavlje na kojem je pjevanje predvodila klapa zajedno s domaćinima, pjevačkim zborom iz Bruchsala. Misno slavlje predvodio je voditelj misije don Ivo Nedić, salezijanac. Nakon misnog slavlja u dvorani pokraj crkve održan je prigodni program. Voditelj misije don Nedić progovorio je o povijesti zajednica u Pforzheimu i Bruchsalu, a zatim su se prisutnima obratili vlč. Ivica Komadina, delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj, i Ante Cicvarić, generalni konzul RH u Stuttgartu. Prepuna dvorana svjedočila je o prisutnosti brojnih Hrvata na području HKM Mittelba-

den, a svi su se s radošću prisjetili trenutaka iz prošlosti kao i svećenika koji su djelovali na tom području, među kojima je i vlč. Ivan Plješa, koji je prisustvovao tom dogadjaju. Tijekom programa klapa „Croatia“ izvela je još nekoliko prigodnih domoljubnih pjesama, koje su mnogima izmamile suze i prisjetile ih na nikad zaboravljeni rodni kraj. S.J.

Piše:
dr. Ivan
Bodrožić

Hrana života

Čovjek nije samo tjelesno nego i duhovno biće, te se ne može održati u postojanju hraneći samo tijelo, nego, ako želi živjeti cijelovito, treba hraniti i dušu prikladnom hranom.

Svako živo biće održava svoj život hraneći se, te mu stoga užimanje hrane postaje bitna životna funkcija. Što vrijedi za sva živa bića, vrijedi i za čovjeka, premda on kao razumsko biće uzima hranu drukčije od drugih živih bića. Isto tako u prirodi vidimo kako se svako biće hrani hranom prikladnom njegovoj vrsti i naravi života. I ovo pravilo vrijedi za čovjeka, s time da čovjek opet ima svoju posebnost koju treba istaknuti. Čovjek, naime, nije samo tjelesno nego i duhovno biće, te se ne može održati u postojanju hraneći samo tijelo, nego, ako želi živjeti cijelovito, treba hraniti i dušu prikladnom hranom.

Skrb za duhovni život

Nije sigurno poznaju li svi ljudi istinu da one životne sastavnice koje se ne hrane, odumiru. Zato je papa Benedikt XVI. ukazao na iscrpljenost suvremenoga čovjeka koji je potpuno posvećen zemaljskim aktivnostima, ali u isto vrijeme duhovno umire od gladi i od žedi jer ne održava svoj duhovni život. Nasušna je stoga potreba utaziti žđ putem vjere, kao što je učinila Samarijanka na Jakovljevom zdenцу razgovarajući s Gospodinom, koji je istinsko vrelo života, ali i kruh nebeski koji je najsadržajnija hrana bez koje čovjek ne može istinski živjeti na zemlji, niti doći do punine život u vječnosti.

Kao što je ljudski život višestruko složen i slojevit, tako je i način njegova održavanja složen i slojevit. Čovjek je pozvan održavati cijelovitost svoga života, a ne samo parcialno skrbiti samo za tjelesnu sastavnicu nauštr duhovne. I kao što skrb, na primjer o zdravlju, ima smisla samo ako je cijelovita, tako valja skrbiti cijelovito i o cijelom čovjeku, to jest i o duhovnoj sas-

tavničici bića, u protivnom se to negativno odražava na cijelog čovjeka.

Na žalost i mnogi kršćani se odnose vrlo površno glede ovih životnih istina. Zanemarujući vjeru zanemaruju istinu o duhovnim vrijednostima, te postaju u društvu neprepoznatljivi i loši svjedoci božanskog života koji su primili. Gospodin Isus je bio svjestan pogubnosti neispovravnog vjerničkog stava, te je stoga poticao svoje učenike da budu sol zemlje i svjetlo svijet, pazeći da ne sol ne oblijutavi i da se svjetlo ne sakrije pod posudu (usp. Mt 5, 13–16), na što se poziva i papa Benedikt XVI. u apostolskom pismu Porta fidei 3. Tako i kršćanin koji nije svjestan vjere i duhovnih vrijednosti gubi svoj sjaj i svoju svrhu u društvu, a nanosi i duhovnu štetu onima kojima je trebao biti začin i svjetlo. Gospodin Isus zato predbacuje ljudima svojega naraštaja da skrbe prvenstveno oko izvanjskih dobara i potreba, zanemarujući ona unutarnja, duhovna. Klijastreći duhovno, izravno su zanemarivali same sebe umjesto da razvijaju cijelovitu vrijednost ljudskosti. Znakovit je onda Isusov poticaj: „Radite ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni: nju će vam dati Sin Čovječji jer njega Otac – Bog – opečati“ (lv 6,27).

Apetit vjere

Spomenuta Gospodinova izjava uključuje i svijest da onaj tko vjeruje u Providnost Božju zna da hranu ne proizvodi samo čovjek i ne daje je samo zemlja, nego je daje i Bog koji je

na taj način uspostavio skrb nad cijelim stvorenjem. To se još radikalnije vidi na primjeru duhovne hrane ljudskih duša. Čovjek se treba truditi da zaradi nepropadljivu, nebesku hranu, ali on je sam od sebe ne može proizvesti, nego mu je ona Božji dar. Raditi i truditi se za ovu hranu znači držati svoje biće čistim od svakoga grijeha i raspoloženim primiti božanski život. Ta hranu je, međutim, čisti Božji dar koji se ne može zasluziti ljudskim zaslugama, niti može biti stečevina na koju polagati pravo pred Bogom, nego se može dobiti samo putem vjere u Boga, jer su u toj hrani daje sam Bog. Dajući svoje euharistijsko tijelo Krist Gospodin je postao djelitelj Božje hrane i darovatelj Božjeg nepropadljivog života.

Pravi okus duhovne hrane

Stoga nas Benedikt XVI. potiče da osjetimo zadovoljstvo i pravi okus duhovne hrane kojom se hranimo, nikad ne propuštajući prigodu nasititi se po njoj životom vječnim. Mi kršćani ne smijemo ostati bez apetita za hranom vječnoga života. Blagujmo je kao pravi degustatori uživajući u ne-

Kršćani ne smiju ostati bez apetita za hranom vječnoga života. Blagujmo je kao pravi degustatori uživajući u nezamjenjivom okusu i krepkosti koju nam daje.

zamjenjivom okusu i krepkosti koju nam daje. Ne budimo duhovni anoreksičari, čija je bolest tim pogubnija što se stvara veća disproporcija između tjelesnog i duhovnog, između nebeskog i zemaljskog, nego dopustimo Bogu da nam otvorí apetit vjere kako bismo stalno i sve više željeli nebesko zasićenje. Kušajmo jelo vječnosti koje nam je Otac pripremio, a čijem stolu imamo pristup po vjeri. Vjerujmo u Boga i u Krista uskrsloga, jer se samo po vjeri dolazimo do otajstvene Božje hrane koja vodi u život vječni. Blagujuci je ispunjavamo se životnom snagom na zemlji, da sretno po njoj prispijemo u vječnost. ■

Kroatien und die Europäische Union

In kroatischen Fernsehen läuft ein Countdown-Werbespot bis zum Beitritt Kroatiens zur EU. In der Tat trennen uns nur noch wenige Tage von diesem Ereignis. Was wird die Europäische Union mit sich bringen? Materiellen Wohlstand, veränderte moralische Maßstäbe? Was kann Kroatien in die Europäische Union einbringen? Welche Aufgabe haben dabei die ausgewanderten Kroaten? Viele Fragen bewegen uns. Die Antworten liegen aber nicht immer klar und eindeutig auf der Hand; vielmehr sind sie komplex und vielschichtig. Doch aufgrund der bisher bekannten Informationen über die Europäische Union können wir zumindest einen Versuch unternehmen, mögliche Antworten zu finden.

Aufgrund einer Idee des französischen Unternehmers Jean Monnet schlug der damalige französische Außenminister Robert Schuman in seiner berühmten Pariser Rede am 9. Mai 1950 vor, eine Produktionsgemeinschaft für Kohle und Stahl zwischen Frankreich und Deutschland ins Leben zu rufen. Ein Jahr später wurde ein Abkommen von sechs Ländern: Frankreich, Deutschland, Italien, Belgien, den Niederlanden und Luxemburg unterzeichnet. Die Schumann-Erklärung war der Grundstein zur heutigen EU und der 9. Mai ist sozusagen der Geburtstag der Europäischen Union.

Einige Jahre später, am 8. Dezember 1955 erhält die Gemeinschaft eine eigene Flagge, die zunächst die Flagge des Europarates war. Sie besteht aus einem Kranz von zwölf goldenen Sternen auf azurblauem Hintergrund. Der Beschluss zu Annahme der Flagge seitens des Ministerrates erfolgte am 8. Dezember 1955, der zugleich der Festtag der Unbefleckten Empfängnis Marias ist. Neben mehreren Entwürfen für die Flagge, wurde der von Arsén Heitz angenommen, der nach seiner persönlichen Aussage von der Bibelstelle aus der Offenbarung des Johannes inspiriert wurde: „Und es erschien ein

großes Zeichen am Himmel: Eine Frau, mit der Sonne bekleidet, und der Mond unter ihren Füßen und auf ihrem Haupt eine Krone von zwölf Sternen (Offb 12,1).“ Die Zahl zwölf ist eine symbolische Zahl in der Heiligen Schrift und steht für Vollkommenheit, Vollständigkeit und Einheit.

Diese Betrachtungsweise der Europaflagge, obgleich sie nicht von al-

rität und die Gleichheit von Frauen und Männern auszeichnet.“ Und im § 3 heißt es: „Ziel der Union ist es, den Frieden, ihre Werte und das Wohlergehen ihrer Völker zu fördern.“ Damit wird deutlich, dass die europäische Integration kein Selbstzweck ist, sondern grundsätzlichen Zielen dient, die das Leben der EU-Bürgerinnen und -Bürger bestimmen. In diesem Sinne

wurde auch die europäische Hymne ausgewählt. Die Melodie ist der Neunter Symphonie von Ludwig van Beethoven entnommen und wird ohne Text als europäische Hymne verwendet. Ohne Worte, in der universellen Sprache der Musik, ist die Hymne Ausdruck der idealistischen Werte der Freiheit, Frieden und Solidarität, für die Europa steht.

1985 wurde sie von den

Staats- und Regierungschefs der Union auf Vorschlag des Europäischen Parlaments als offizielle Hymne der Europäischen Union angenommen. In Vielfalt geprägt ist der Leitspruch der Europäischen Union und drückt nicht nur die Einigkeit der Mitgliedsländer in ihrer Unterschiedlichkeit aus, er bildet auch die europäische Kultur ab.

Neben all den positiven Werten, gibt es sicherlich auch vieles Unerfreuliches, das sich in der sechzigjährigen Geschichte der Europäischen Union angesammelt hat, wie z.B. die Schuldenkrise, die mit der weltweiten Finanz- und Wirtschaftskrise 2008/2009 zunächst in Griechenland, Irland und Portugal offenbar wurde und 2011/2012 auch auf große Staaten der EU wie Italien und Spanien übergriff. Trotz der „Euro-Rettungsschirme“ blieb das Vertrauen der Finanzmärkte in den Euroraum angeschlagen.

Möge Kroatien sich mit Gottes Hilfe und aufgrund seiner über mehrere Jahrhunderte alten christlichen Tradition als ein weiteres kostbares Steinchen in das Mosaik positiver Werte der Europäischen Union für eine gute gemeinsame Zukunft einfügen.

len als die der christlichen Inspiration des Autors entstammende gedeutet wird, zeigt dennoch, dass die EU nicht ausschließlich eine Wirtschaftsgemeinschaft ist. Wir sollten nicht die

Möge Kroatien sich mit Gottes Hilfe und aufgrund seiner über mehrere Jahrhunderte alten christlichen Tradition als ein weiteres kostbares Steinchen in das Mosaik positiver Werte der Europäischen Union für eine gute gemeinsame Zukunft einfügen.

Tatsache außer Acht lassen, dass die EU vornehmlich auch eine Wertegemeinschaft ist.

So steht im § 2 des Vertrags von Lissabon vom 13.12.2007 eindeutig: „Die Werte, auf die sich die Union gründet, sind die Achtung der Menschenwürde, Freiheit, Demokratie, Gleichheit, Rechtsstaatlichkeit und die Wahrung der Menschenrechte einschließlich der Rechte der Personen, die Minderheiten angehören. Diese Werte sind allen Mitgliedstaaten in einer Gesellschaft gemeinsam, die sich durch Pluralismus, Nichtdiskriminierung, Toleranz, Gerechtigkeit, Solidarität,

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

FRANKFURT AM MAIN

Migration als „Ort der Theologie“

Am 14. Mai fand ein Studenttag zum Thema Migration als „Ort der Theologie“ an der Phil.-Theol. Hochschule Sankt Georgen in Frankfurt am Main statt. Veranstaltet wurde der Studenttag vom Institut für

Von links nach rechts: Dr. M. Luber SJ, G. Campese, Ass.-Prof. Dr. R. Polak und Dr. Fumagalli

Weltkirche und Mission. Das Zweite Vatikanische Konzil hat den Ausdruck „Zeichen der Zeit“ zu einem theologischen Grundbegriff erhoben, der die Geschichte als Ort theologischer Erkenntnis neu gewichtet. Der Anspruch, der sich mit der Rede von den Zeitsignaturen verbindet, erschöpft sich nicht in der Beschreibung der pastoralen Herausforderungen der Gegenwart. Es geht vielmehr darum, die Würde der profanen Ereignisse und Phänomene angesichts der sich in ihnen offenbarenden Gnade Gottes anzuerkennen.

Vor diesem Hintergrund war es das Anliegen des Studenttags, das Phänomen der Migration unter dem Gesichtspunkt seiner theologischen

Relevanz bzw. seines Offenbarungscharakters zu betrachten. Die theologische Würdigung von Migration als einem Ort, an dem Gottes Heilsplan sichtbar und erfahrbar wird, eröffnet eine neue Perspektive, die zugleich ei-

nen neuen Umgang mit der Thematik auf der Ebene pastoralen Handelns ermöglicht.

Dr. Anna Fumagalli, Dozentin an der Theologischen Fakultät von Lugano und am SIMI, Rom, das Thema näher.

So ging z.B. Frau Ass.-Prof. Dr. Regina Polak in ihrem Vortrag zunächst auf die Frage ein, was Migration eigentlich ist und inwiefern Migration ein Zeichen der Zeit ist. In ihren Ausführungen zeigte sie auf, dass Migration ein locus theologicus in der zeitgenössischen (Praktischen) Theologie ist. Ihren Vortrag schloss sie mit Anfragen an die Theologie, die lauteten: Was haben die theologischen

Tobias Kessler CS führte in den Studentag ein

Fotos: A. Polegubić

Zu Beginn begrüßte Dr. Markus Luber SJ, Kommissarischer Direktor des Instituts, die Teilnehmer des Studententages. Die Einleitung in den Thementag erfolgte durch einen wissenschaftlichen Mitarbeiter des Instituts, P. Tobias Kessler CS.

In ihren aufschlussreichen Vorträgen beleuchteten die Referenten Ass.-Prof. Dr. Regina Polak vom Institut für Praktische Theologie der Universität Wien, der Experte für Migrationstheologie, Gioacchino Campese, sowie

Disziplinen in dieser speziellen Situation, an diesem speziellen Ort beizutragen und inwiefern erweisen sich Migrationserfahrungen als genuine Orte theologischen Erkenntnisgewinns? Abschließend gab es Gelegenheit für gemeinsamen Gespräche und Diskussionen. Vom Büro für Kroatenseelsorge in Frankfurt am Main nahmen der Delegat für die Kroatenseelsorge, Pfr. Ivica Komadina, sowie Dr. Adolf Polegubić teil.

www.iwm.sankt-georgen.de/A.A.

FRANKFURT AM MAIN

„Gastarbeiter“ im Historischen Museum

Der Gastarbeiter“ ist die zentrale Figur in Drago Trumbetaš“ künstlerischem Schaffen. In seinem umfangreichen zeichnerischen und literarischen Werk hat sich der kroatische Maler, Grafiker und Autor, der 1966 nach Frankfurt am Main kam und fast 20 Jahre dort arbeitete, intensiv mit der schizophrenen Situation der „Gäste, die arbeiten“ auseinandergesetzt. Seine sozialkritischen Collagen, Zeichnungen, Romane und Theaterstücke geben private Einblicke in Trumbetaš‘ Leben, sind aber auch überindividuelle Zeugnisse, die

Der kroatische Künstler Drago Trumbetaš

das Leben der Gastarbeiter und das geistige Klima in der damaligen Bundesrepublik Deutschland abbilden.

Drago Trumbetaš kam 1966 als „Gastarbeiter“ nach Frankfurt und stieß sich sofort an der absurd Situation der „Gäste“, die arbeiten. Bis 1985 dokumentiert Trumbetaš das Leben der Gastarbeiter, er sammelt Zeitungsausschnitte und Dokumente, notiert Situationen aus Arbeit und Freizeit und fertigt unzählige Fotografien an. So konnte er das Alltagsleben der Gastarbeiter wahrheitsgetreu dokumentieren. In seinen Zeichnungen und Collagen gibt uns der kroatische Künstler einen tiefen Einblick in die Welt der

Gastarbeiter und zeigt Frankfurt aus der Sicht der Neuankömmlinge. Die Ausstellung zeigt eine Auswahl von etwa 70 Grafiken seines beeindruckenden Gastarbeiter-Zyklus. Ein Höhepunkt der Ausstellung ist die Installation „Archipel Gastarbeiter“. Sie besteht aus einer Auswahl von gut 30 Collagen, zusammengesetzt aus zeitgenössischen Dokumenten und Fotografien, sowie einer Rekonstruktion der „Gastarbeiterbude“. Die vielen Objekte, die in diesem 12 qm kleinen Zimmer versammelt sind, geben einen sehr persönlichen Eindruck von den Wohn – und Lebensverhältnissen vieler Gastarbeiter jener Jahre. Ausstellungsduer: 3. 5. bis 15. 9. 2013.

Tekst und Foto:
Historisches Museum Frankfurt

NAŠE ZAJEDNICE

BERLIN

Vjera je naš plus

Sakrament potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji Berlin podijelio je u subotu 4. svibnja berlinski pomoći biskup mons. Matthias Heinrich u crkvi Sv. Sebastijana. Pje-

Gilić, Ivan Grabovac, Leonardo Hasner, Domagoj Horvat, Jana Jurić, Angelo Juričević, Magdalena Kasalo, Antonia i Marina Kikić, Tina Klarić, Ivana Kolak, Ante i Ivan Kujundžić,

Prvopričesničko slavlje

U subotu 12. svibnja u crkvi Sv. Sebastijana u Berlinu bilo je i slavlje prve sv. Pričesti. Misno slavlje predvodio je fra Radoslav Tolić uz koncelebraciju fra

Krizmanice i krizmanici s mons. Matthiasom Heinrichom i voditeljem misije fra Petrom Čirkom

vao je mještoviti crkveni zbor uz solistice Katarinu Zlatunić i Mariju Krstanović te muška klapa „Berlin. Mladi su zahvalili biskupu kao i voditelju misije fra Petru Čirku i misijskim

Daria Laco, Daria i Darko Ljevar, Victoria Josipa Ljubić, Ivo Lovrić, Diana Maria Ljubić, Mario Lukić, Drađan Marić, Adrian, Josip, Mateja i Mirko Marković, Juro Mašić, Ivan Se-

Ante Ivana Rozića. Četrdeset i jedno dijete primilo je prvu sv. Pričest: Ana Bandov, Marko Antolović, Marija Čondrić, Boris Baković, Antonija Ćurić, Gabrijel Bilješko, Matea Dudić, Leon

Prvopričnice i prvopričnici s dušobrižnicima fra Radoslavom Tolićem i fra Antonom Ivanom Rozićem

dušobrižnicima fra Radoslu Toliću i fra Anti Ivanu Roziću. Mons. Heinrich je u propovijedi kazao: „Jedne prilike sam nad jednim dječakom nacnio znak križa, a on me zbungo pitanjem zašto radim znak plusa. Plusa? Pomislim u prvim mah, otkud mu to. A ipak, tako je, naš križ i naša vjera, to je stvarno taj naš veliki plus.“ Sakrament svete potvrde primilo je 79 mladića i djevojaka: Ante Jure Bagarić, Marko Bagarić, Marko Bandov, Nina Bijader, Matej Bijelić, Lorena Bilić, Paulina Bilić, Katarina Božić, Luciana i Tea Burazin, Doris Čota, Mario Čuk, Fani Cvjetićić, Ilij

bastian Matijević, Ivan Medo, Melanie Mesenberg, Marija Mijić, Filip i Tomo Milanović, Lea Sara Mlinar, Renato Mlinar, Luka Nakić, Marko Nedić, Ivona Ojdanić, Ivona Omažić, Matea Orlović, Ana i Kristian Pavić, Martina Pejić, Lucija Perko, Filip, Marko i Tadija Perković, Fabio Plunket, Gabrijela Pocrnja, Darko radoš, Kaja Mila Riedle, Antonela i Helena Rimac, Mate Šapina, Josip Serdarušić, Laura Šimunović, Sebastian Šiško, Denis Subotić, Antnio, Daniela, Natalia, Nikolina i Daanijel Sučić, Mirna Sušilović, Goran Werth, Maro Zlatunić i Damir Žuvela.

Brcić, Andrija Jagnjić, Antonio Bučić, Klara Juričević, Luka Romeo Butković, Paula Kikić, Marko Dejanović, Mario Kotarac, Ana Kovačević, Gracian Toma Kovač, Ivana Krolo, Gabrijel Krstanić, Laura Lugaric, Leon-Luka Krstanić, Mateja Mijatović, Leonardo Mateljan, Dijana Müller, Leon Pelivan, Neila Ojdanić, Stanko Antonio Šapina, Niina Ojdanić, Ivana Pocrnja, Luka Štefanac, Matilda Pogačić, Antonio Stojić, Ivana Sarić, Petar Tomislav Tustonjić, Kristina Subotić, Niko Vranić, Elena Sužanji, Andreas Vuzem, Helena Varenina, Filip Živković i Klara Marija Zlatunić.

Tekst i snimke: Sonja Breljak

WIESBADEN

Održan regionalni ministrantski susret

Susret ministranata i ministrantica iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) Rajnsko-majnske regije održan je na blagdan sv. Josipa Radnika, u srijedu 1. svibnja, u HKM Wiesbaden. Susret, na kojem se okupilo oko 200 sudionica i sudionika iz HKM Wiesbaden, HKM Mainz, HKM Frankfurt, HKM Main-Taunus/Hochtaunus, HKM Darmstadt, HKM Offenbach i HKM Rüsselsheim, započeo je svećanim misnim slavlјem u crkvi Sv. Kilijana u tom gradu. Sv. misu je predvodio je i propovijedao dušobrižnik u HKM Frankfurt fra Ivan Čikara u susavlju s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, predstavnikom regije voditeljem HKM Mainz fra Antonom Bilićem, domaćim župnikom dr. fra Antonom Bilokapićem i s više svećenika. Delegat vlč. Koma-

dina je blagoslovio medaljice Blažene Djevice Marije i bl. Majke Terezije te sličice i knjižice bl. Majke Terezije, koje su darovale sestre bl. Majke Terezije nedavno za 26. biblijsku olim-

lje uveličala je skupina ministrantica i ministranata HKM Frankfurt i HKM Main-Taunus/Hochtaunus pod vodstvom i orguljskom pratnjom s. Pavljire Šimunović. Nakon sv. mise i

pijodu. Medaljice, sličice i knjige su potom darovane ministranicama i ministrantima za uspomenu. Misno slav-

kratke okrjepe, program je nastavljen u župnoj dvorani ministrantskim kvizom. Nakon pismenog dijela žiri je zbrajao bodove, a ministranti su se okrjeplili uz ručak. Nakon zbrojenih bodova uslijedio je i završni dio kviza „Tko želi biti milijunak“. U taj dio kviza ušle su četiri najbolje ekipe: Mainz, Offenbach, Main-Taunus/Hochtaunus i Frankfurt. Tek nakon napete borbe i prikazanog znanja i sposobnosti pobjedila je ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, drugi su bili predstavnici Mainza, a treći predstavnici Offenbacha. Nakon dodjele peharja i medalja sudionicima kviza, uslijedio je i nogometni turnir. Momčadi su bile podjeljene u tri skupine: 4 i 5 razred, 6, 7 i 8 razred, te ženski turnir. Nogometni turnir za djevojčice osvojila je ekipa Frankfurta, a druge su bile predstavnice Main-Taunusa/Hochtaunusa. Turnir za 4 i 5 razred osvojili su predstavnici Main-Taunusa/Hochtaunusa, drugi su bili predstavnici Wiesbadena, a treći je bio Frankfurt. Najbrojniji turnir za 6, 7 i 8 razred osvojila je ekipa Main-Taunusa/Hochtaunusa, drugi su bili predstavnici Offenbacha, a treći je bio Frankfurt. Sve ekipe su dobole zasluzene pehare i medalje. U dobrom raspoloženju organizirano je i trčanje za djevojčice, koje su također za prikazani trud bile nagradjene medaljama.

M. Domazet Lošo i A. Polegubić

IN MEMORIAM

Fra Ivan Mendušić svećenik redovnik

Fra Ivan Mendušić, član splitske Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, umro je u subotu 6. travnja u KBC Firule u Splitu, u 92. godini života, 69. godini redovništva i 65. godini svećeništva. Pokopan je na groblju Lovrinac u Splitu u utorak 9. travnja, a misa zadušnica slavila se nakon sprovođa u župnoj i samostanskoj crkvi Gospe od zdravlja na splitskom Dobrom.

Fra Ivan Mendušić rođen je 22. siječnja 1922. u Pokrovniku. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Makarskoj, Sinju i Zagrebu, a filozofski i teološki studij u Makarskoj i u Zagrebu. U franjevački red stupio je 10. kolovoza 1940. na Visovcu, a svećane zavjete položio je 12. kolovoza 1944. u Makarskoj. Za svećenika je zaređen 20. ožujka 1949. u Zagrebu. Mladu misu proslavio je u rodnom Pokrovniku 27. ožujka, 1949. godine. Fra Ivan je obavljao više službi u Provinciji: bio je župnik i župni vikar u župama Mrlović, Stankovići, Banjevcima, Šibenik, Vinjani, Siverić i Gradac Drniški, u dva navrata bio je gvardijan u splitskom samostanu Gospe od zdravlja, gdje je bio i župnik i samostanski vikar, gvardijan i župni vikar bio je i u Kninu, a od početka sedamdesetih do početka osamdesetih godina prošloga stoljeća, bio je dušobrižnik u Hrvatskim katoličkim misijama u Wiesbadenu, Stuttgartu, Düsseldorfu i Mettmannu. Povratkom u domovinu opet je župnik i župni upravitelj, zatim pet godina kapelan splitskih klarisa do rujna 2012. U Provinciji je obnašao službu definitora od 1964. do 1967. godine. Kao bogoslov bio je sudionik hrvatskog stratišta na Bleiburgu 1945., a preživio je i strahote Križnoga puta.

IK

NEUFAHRN**Dan radosti**

Ovo je dan, što ga stvori Bog", bila je jedna od pjesama koja se te srijede, 1. svibnja, pjevala na sv. misi u Neufahrnu u Hrvatskoj katoličkoj misiji Freising. I bilo je tako. Tog dana svi putovi iz Bavarske vodili su u suncem obasjani Neufahrn, u blizini Freisinga. Ministrantri i ministrantice iz hrvatskih katoličkih misija München, Traunreut, Augsburg, Rosenheim, Kempten, Nürnberg, Ingolstadt, te domaćin misije Freising, našli su se u Neufahrnu na Susretu hrvatskih ministranata Bavarske regije. U pratinji voditelja misija i roditelja na okupu se našlo oko 400 ministranata. Kao što i dolikuje, susret je započet sv. misom u crkvi Sv. Franje. Pozdravnu riječ i dobrodošlicu u prepunoj crkvi ministrantima i svim nazočnima uputio je domaćin susreta, voditelj HKM Freising fra Ivan Čugura. Sv. misu s nadahnutom povijedi predvodio je dušobrižnik mlađih u misiji München fra Filip Mimica, a djeca i mlađi misije Freising uz pratinju Krune i Petre predvodili su pjevanje. Na kraju mise o. Čugura je zahvalio domaćem župniku

Snimka: www.hkmfreising.de

vlč. Wolfgangu Lanzingeru, koji je za tu prigodu ustupio crkvu i župnu dvoranu. Župnik Lanzinger bio je oduševljen tolikim brojem ministranata i zaželio im da ustraju na Isusovom putu, da se lijepo osjećaju u toj župi, te im je zaželio mnogo uspjeha u sportskim natjecanjima. Nakon duhovne okrjepe slijedila je i tjelesna okrjepta koju su pripremili članovi župnog vijeća i vrijedni vjernici iz misije Freising.

Potom je slijedilo ono zašto se dama i tjednima pripremalo, znojilo, odricalo i treniralo – sportska natje-

canja u trčanju, nogometu i graničarima (između dvije vatre). Trud se isplatio, vrhunski rezultati nisu izostali, znanje i vještina natjecatelja u svim sportskim natjecanjima zadivile su brojnu publiku, izmamljivali pljesak. Povrh svega, sve se odvijalo prijateljski, sportski i korektno. Svaka misija je osvojila poneko prvo mjesto i pokal, a svi sudionici su na kraju dobili spomen-medalje na taj lijepi i uspješni dan. Svi su se toga dana zatekli zagovoru sv. Josipa Radnika, čiji se blagdan slavio, i sv. Tarziciju, zaštitnik ministranata. **Ministranti iz Freisinga**

KELKHEIM**Nina i Tereza Lončar osvojile „Mikrofon je vaš“**

Snimka: mediozzz agencija

Već tradicionalni dječji festival „Mikrofon je vaš“ održan je u nedjelju 19. svibnja u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus. U prepunoj župskoj dvorani Sv. Dionizija u Kelkheimu, voditelj župe fra Marinko Vukman pozdravio je goste, među kojima je bio i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Fra Marinko je izrazio sreću i zadovoljstvo što mlađi iz Kelkheima i šire okolice, ovaj put čak i iz Frankfurta i Offenbacha, redovno

i rado sudjeluju na festivalu, čime se ne samo potiče međusobno druženje nego svakako i njegovanje hrvatskog jezika. Ukupno petnaest natjecatelja izvelo je razne poznate hitove s hrvatske estradne scene. Valeria Bartulović („Bižuterija“), Patricia Blekić („Uzbuna“), Iva Baban („Kao da je vrijeme“), Kristina Brko („Da sutra umrem“), Nikolina Buljan („Gdje je srce, tu je dom“), Danica i Marija Jonjić („Prijateljice“), Laura Kapović („Ja, ja, ja“), Katarina Kapović („Milijun po-

ljubaca“), Chiara Klapež („Dušu ne maš ti da me na njoj nosiš“), Jessica Kunac („Neka me svi zaborave“), Nina Lončar („Crni leptire“), Tereza Lončar („Dat će nam Bog“), Julia Maraković („Muško bez karaktera“), Elena Odrljin („Maslačak“) i Valeria Vranjković („Dobitna kombinacija“). Stručni žiri u sastavu Andjela Zelić, Vedrana Moslavac i Andreas Lukačić nakon iscrpnih dogovora dodijelio je prvu nagradu Nini Lončar, drugo mjesto Jessica Kunac, dok su treće mjesto osvojile Danica i Marija Jonjić. Publika je prvu nagradu dodijelila Tereziji Lončar, druga je bila Chiara Klapež, a treća Kristina Brko i Valeria Bartulović. Nagradu za najsimpatičniju izvedbu dobila je Iva Baban.

Nagradene mlade pjevačice dobile su priliku nastupiti i tijekom tradicionalnog slavlja nakon hodočašća u Marienthal na Duhovski pondjeljak 20. svibnja. Štoviše, pobednice Nina i Tereza Lončar dobit će priliku snimiti svoje pjesme i u glazbenom studiju.

Edi Zelić

MÜNCHEN

Mons. Josip Mrzljak podijelio sakrament potvrde

Varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak podijelio je u nedjelju 5. svibnja u Hrvatskoj kataličkoj misiji München sakrament potvrde, koji je primilo 137 krizmanica i krizmanika iz glavnog bavarskog grada. Crkva St. Michael je kao i svake nedjelje bila ispunjena do posljednjeg mesta. Misno slavlje, koje je predvodio mons. Mrzljak, započelo je procesijom u kojoj su uz biskupa i svećenike iz misije sudjelovali krizmanici s kumovima, te misijski folkloristi „Fra Andrija Kačić Miošić“ i ministrantri. U procesiji su nošene bavarska i hrvatska zastava simbolizirajući tako stvarnost življenja u Bavarskoj, kao i vječnu povezanost s domovinom iz koje potječu. Uz mons. Mrzljaka koncelebrirali su voditelj misije fra Boris Čarić i novoimenovani gvardijan samostana St. Gabriel fra Ante Babić, a u asistenciji je bio đakon Mate Kul-

Krizmanici s mons. Mrzljakom, o. Čarićem, o. Markovićem i o. Mimicom

Hrvate. Mons. Mrzljak je istaknuo svoju zahvalnost što može biti sudionik veličanstvenog slavlja te velike zajednice iseljenih Hrvata koji već desetljećima živeći u Bavarskoj čuvaju vjeru i korijene svoga naroda. U propovijedi je mons. Mrzljak istaknuo kako kriz-

Svetoga postajete potpuni kršćani. Duh Sveti je ljubav o kojoj govori Isus i bez te ljubavi ne možete ništa učiniti. Kršćanska ljubav se ne može mjeriti s ljubavlju ovog svijeta. Ona se odlikuje u brzi i žrtvi za druge. Tada se ispunjava Isusova zapovijed da ljubimo jedni druge kao što je On ljubio nas, a koliko nas je ljubio da je svoj život položio za sve nas. I zato je kršćanska ljubav očišćena od egoizma i sebičnosti, da bi mogli ljubiti onako kako to Isus traži od nas potreban nam je Duh Sveti. Danas nije lako živjeti u ovom svijetu. Drugi će vam savjetovati da se odreknete zapovijedi i da se odreknete Crkve jer lagodniji je i privlačniji život bez pravila i moralnih vrijednosti. Kršćanski put nije lagan, ali vodi sigurnom cilju. Ostanite vjerni svom narodu i svom hrvatskom jeziku, a to možete samo ako budete povezani sa Katoličkom Crkvom", poručio je biskup mladim krizmanicima i svim vjernicima u crkvi St. Michael.

Misijski crkveni zbor pod ravnateljem s. Nikoline Bilić i na tom je misnom slavlju prekrasnim repertoarom hrvatskih duhovnih pjesama pokazao svoju raznolikost i izvornost. Svečano misno slavlje završilo je hrvatskom himnom.

Tekst i snimke: Andela Drmić

Krizmanice s mons. Mrzljakom, o. Čarićem, o. Markovićem i o. Mimicom

leša. Da sve protekne kako treba tu su bili i misijski dušobrižnici fra Ante Marković i fra Filip Mimica. Fra Boris je na početku misnog slavlja istaknuo da je to veliki dan za hrvatsku zajednicu u Münchenu zahvaljujući varaždinskom biskupu na brizi za iseljene

manici primaju pečat dara Duha Svetoga kako bi mogli izdržati sve zavodljivosti ovoga svijeta. „Sakrament potvrde je sakrament Duha Svetoga, najdubljeg otajstva naše kršćanske vjere. Bez Duha Svetoga nismo potpuni kršćani. Danas primajući Duha

LUDWIGSBURG

Prvo mjesto Mili Hercegu iz Stuttgarta

Peto izdanje popularnog pjevačkog natjecanja „Mikrofon je vaš“ održano je u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Ludwigsburg. U dvorani Bürgersaal u Tammu ukupno dvanaest natjecatelja pokazalo je svoje pjevačko i glazbeno umijeće. Uz mnogobrojne ostale programske točke, pjesme i nastupe publike se i ove godine odlično zabavila. Kroz program na pozornici u Tammu vodili su Slavica Novosel i Martin Miletić. U ime organizatora goste je pozdravio voditelj Hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg fra Ante Maleš. Nakon pozdravne riječi hrvatskoga generalnog konzula iz Stuttgarta Ante Cicvarića, program je otvorio talentirani Mario Antonio Kovacević na violinu. Usljedio je nastup sjajnog dječjeg zbora HKZ Ludwigsburg „Slavuji“. Kako bi natjecateljima bilo što lakše stupiti na pozornicu, prve pjesme su otpjevali gosti iz Hrvatske i članovi stručnog žirija Marko Tomasović, Izabela Martinović i Luka Nižetić. Zagrebački skladatelj Tomasović izveo je svoju autorsku pjesmu „Tamo di je domovina“, koju u originalu izvodi Alen Nižetić, Izabela se odlučila za poznati hit grupe „Stijene“, a Luka Nižetić izveo je svoju uspješnicu „Proljeće“. Prvi su u duetu nastupili Dominik Heppner i Mirko Bradić, zatim su redom pjevali Ante Divić, Mihajela No-

Pobjednik
pjevačkog
natjecanja u
Ludwigsburgu
Mile Herceg

sić, Manuela Matijašević, Martina Jurić, Mirko Čubela, Mile Herceg, Nicole Bauer, Vlatka Linarić, Martina Dušpara i Chris Brane (ft. DJ Cromag). Prije proglašenja pobjednika u Tamnu je priređen i spektakularni show program. Apsolutni hit bio je nastup pobjednika MJV 2008. Blage Galica i grupe Soultrip. Pjesmom „Jedina“ i s još nekoliko stranih hitova dečki iz Soultripa su oduševili publiku i bez daha ostavili i stručni žiri. Nestrpljivo se isčekivalo proglašenje pobjednika, a lijepi uvod dao je emotivnim riječima zahvale o. Maleš. Voditelji Slavica Novosel i Martin Miletić obznanili su kako je treće mjesto stručnog žirija i sate pjevanja osvojio Chris Brane s DJ Cromagom za izvedbu „Srce vatreno“, dok je druga bila Vlatka Linarić iz Kôlna za izuzetnu izvedbu pjesme Ivane Marić čime je osvojila trodnevni workshop

pjevanja, koreografije i glume u Stage School Hamburg. Prvu nagradu publike (jednotjedni boravak u zadarskoj Villi Triton) i prvu nagradu stručnog žirija (single pjesma skladatelja Marka Tomasovića i glazbenog producenta Alexandra Valenčića, fotoshooting i fotodizajn cd naslovnice Damira Čuljka, cd cover design grafičarke Majke Novosel) osvojio je Mile Herceg iz Stuttgarta za svoju interpretaciju Gibonijeve „Činim pravu stvar“. Veliki, zapravo ogromni kompliment za sjajno odraden posao tijekom cijele priredbe „Mikrofon je vaš“ pripada pratećem Abstract bendu u sastavu: Mario Herceg, Daniel Rudolph, Kristijan Pločkić i Saša Amić (vokal).

Tekst i fotografija: Edi Zelić

KELKHEIM

Proslavljen Majčin dan

Majčin dan proslavljen je u subotu 11. svibnja u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus bogatim programom u Gradskoj dvorani u Kelkheimu. Sve je pozdravio župnik fra Marinko Vukman. Prigodnu riječ uputio je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurt-a Josip Špolja-

rić, koji je u slavlju sudjelovao sa suprugom. U bogatom programu nastupili su župni dječji zbor, djeca s prigodnim krasnoslovima i recitalima. Tako je i trinaestero predškolaca poredanih po visini s bijelim srcima oko vrata i po jednim slovom na svakom srcu vidno istaklo natpis „Mama, hvala ti!“. Potom su prigodnu točku izveo

župni dječji zbor i predškolci. Izveden je i dječji recital „Koja je mama naj?“, a dječji zbor i predškolci pjesmom su odgovorili „Čemu služe roditelji?“ Nastupila je i plesna skupina djece iz Bad Homburga plesom „Čiribu-Čiriba“. Mala i sredna župna folklorna skupina izvela je splet moslavackih i prigorskih plesova, a velika župna folklorna skupina „Lindo“. Na kraju je fra Marinko posebno zahvalio s. Magdaleni Višić, kao i svima koji su sudjelovali u pripremi i organizaciji tog hvale vrijednog slavlja. Fra Marinko je majke, bake i sve žene u dvorani u prigodi njihova dana darovao prigodnim darom. Program je vodila Zeljka Matić. Organizirana je i tombola, a prihod od proslave u iznosu od 3000 eura bit će upućen siromašnim obiteljima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U zabavnom programu nastupio je Zlatko Pejaković uz pratnju glazbenog sastava „Romantik“.

Tekst i snimka: A. Polegubić

NAŠE ZAJEDNICE

MÜNCHEN

Majkama s ljubavlju!

Ako Crkva slavi Majčin dan na drugu nedjelju svibnja, zbog nadolazećih termina u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu Majčin dan je proslavljen ove godine u nedjelju 28. travnja na obiteljskoj misi za djecu i roditelje u kapeli Bl. Alojzija Stepinca. Sv. misu uveličali su misijski dječji zbor „Hrvatski slavuj“, kao i učenici Hrvatske dopunske škole. Misno slavlje predvodio je voditelj misije fra Boris Čarić, koji je istaknuo važnost majke i majčinstva u današnjem svremrenom svijetu. „Majčinstvo je oblik suradnje s Bogom koji nam po majci podiže novi život. U govoru o majci sve su riječi, pjesme i usporedbe nedorečene. Ona nas je naučila što je ljubav i dobrota. Ova naša sveta misa i program koja su majkama pripremila djeca samo su djelič zahvalnosti našim majkama, roditeljkama i ženama. Pred našim vjerničkim očima danas se posebno uzdiže lik najsvetije žene i majke – Marije, koja je uzor i nadahnuc svim kršćanskim majkama.“ Misijski dječji zbor „Hrvatski slavuj“ pod ravnateljem s. Nikoline Bilić umjesto homilije izveo

je pjesme i recitacije posvećene majci. Tekstove recitacija čitale su Antonija Barišić i Marija Pušić. Nastup i pjesma djece izazvali su radost i oduševljenje, ali i poneku suzu u očima njihovih majki. „Mama, Bog neka Te prati svim silama svojim; Svaki pogled od zlata tvoj; Milosti žarke neka ti udijeli u vajaju tvome koji ga moli...“ – poručila su djeca majkama, a na kraju jednodušno zamolila Mariju: „Učini, dakle,

Pomoćnice vjernih, da moja obitelj, zajednica, Domovina i cijeli svijet budu istinskim kraljevstvom tvojim i tvojega Sina. Amen.“ Na kraju misnog slavlja nastupila su djeca Hrvatske dopunske škole u Münchenu sa svojim učiteljicama Kristinom Krznar i Karmelom Lukanović s prigodnim pjesmama i recitacijama u čast majci. Uz pratnju na gitari koordinatora hrvatske nastave u Bavarskoj Tade Jurića djeca su otpjevala pjesmu „Mama ti me voliš“.

s. Nikolina Bilić

IN MEMORIAM

Andrija Bulić

Andrija Bulić rođen je 1934. godine u Čitluku u Hercegovini. Pedeset je godina živio i radio u Frankfurtu na Majni. Umro je 5. travnja u 79. godini života u Frankfurtu okrepljen sakramentima svete vjere. Ispraćaj je bio u Frankfurtu u srijedu 10. travnja nakon mise zadušnice koju je u prostorima Hrvatske katoličke misije u Frankfurtu predvodio voditelj misije fra Željko Ćuković. Od pokojka se oprostio veliki broj rodbine, prijatelja i župljana. Sprovod je krenuo u subotu 13. travnja od kuće pokojnikova brata Joze u Čitluk Polju. Nakon mise zadušnice i sprovodnih obreda pokopan je na groblju Podadvor u Čitluku.

Sa šesnaest godina otišao je iz rodnog kraja preko Mostara, iz Zagreba u Frankfurt. Obitelj mu je bila uvijek na prvom mjestu. Pomagao je mnogobrojnoj rodbini. Andrija i supruga Vinka roditelji su kćeri Sanje i Snježane, koje su im podarili unuke Adrijana, Kristijana, Irenu, Juliju, Ines i Ivanu. Bio je aktivni član Hrvatske misije u Frankfurtu, a tako je odgajao i svoju djecu.

STUTTGART CENTAR

Vrijedna korizmena akcija

Hrvatska katolička zajednica Stuttgart centar je i ove godinje organizirala uspješnu korizmenu akciju pomoći potrebnima. Ove su se godine odlučili svojim prilozima pomoći dva doma: Dom za nezbrinutu djecu sestara karmeličanica Božanskog Srca Isusova u Hrvatskom Leskovcu i Caritasovu kuću za zbrinjavanje djece s mentalnim ili tjelesnim oštećenjem „Blaženi Alojzije Stepinac“ u Brezovici. Dom za nezbrinutu djecu je prihvatna zajednica za djecu s teškim osobnim i obiteljskim situacijama. Vode je časne sestre karmeličanke za djecu koja su iz različitih razloga ostali bez roditelja ili nijehove sposobnosti da o svojoj djeci skrbe. U domu se nalazi 28 djece različite dobi. Caritasova kuća za zbrinjavanje djece s mentalnim ili tjelesnim oštećenjem „Blaženi Alojzije Stepinac“ nalazi se u Brezovici. U kući je smješteno 100 korisnika. U akciji su sudjelovali mnogi – od djece do najstarijih. Na početku korizme svaj su djeci i odraslim vjernicima koji su to htjeli podijeljene štedne kasice. Mnogo se vjernika tijekom korizme uključivalo u akciju, a također je uz kasicu svima podijeljen i prigodni letak o institucijama kojima se pomaže. Akcija je imala i veoma važan edukativni karakter – da se kod svih, a posebno djece, razvija osjećaj kršćanske solidarnosti s onima koji su u potrebi. Korizmeno je odricanje urođilo višestrukim plodom: angažirano sudjelovanje mnogih, razvijanje svijesti o vlastitim blagodatima koje počesto zanemaruju ili o njima ne razmišljamo, razvijanje potrebe korisnog odricanja za druge te skupljena značajna sredstva. Ukupno je perikupljeno 18.752,18 eura. Kao što je i rečeno na početku akcije, novac će biti podijeljen na dva jednakata: te će svaka ustanova dobiti polovicu prikupljenih novčanih sredstava. Također će jedan kombi prikupljene veoma vrijedne robe biti dostavljen domu za nezbrinutu djecu.

N.N.

KNJIGE

Živjeti negdje drugdje

Knjigu dr. sc. Marka Lukende 2012. je objelodanila Hrvatska katolička misija iz Beča. Autor je istražio povijest svih hrvatskih društava, čime su podaci o njihovu djelovanju u glavnom gradu Austrije posljednjih 90 godina napokon postali dostupni.

U Hrvatskoj matici iseljenika 7. svibnja svečano je predstavljena knjiga pod nazivom „Živjeti negdje drugdje“, autora dr. sc. Marka Lukende. Pred velikim brojem nazočnih o knjizi su tom prigodom govorili: mr. sc. Marin Knežović, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika, dr. sc. Josip Jurčević s Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i autor. U ime nakladnika

HKM Beč govorio je fra Ilija Vrdoljak, te autentični svjedok vremena – mons. Stjepan Pavić.

Predstavljanje je vodila Vesna Kučavica, voditeljica Odjela za nakladaštvo HMI. Povijest svih hrvatskih društava u Beču istražio je filolog dr. sc. Marko Lukenda, nekadašnji bečki student, suosnivač raznih udruženja i svjedok njihovih uspona i padova. Pri-

kupljenu gradu objavio je u knjizi pod naslovom „Živjeti negdje drugdje“, koju je 2012. objelodanila Hrvatska katolička misija iz Beča. Time su napokon dostupni podaci o djelovanju svih naših udruženja, koje su Hrvati osnivali u glavnem gradu Austrije posljednjih 90 godina. Podsjetimo, u Beču su dio svog života proveli mnogi hrvatski intelektualci poput J. Jelačića, Lj. Gaja, I. Mažuranića, J. J. Strossmayera, J. Dobrile, F. Račkoga, V. Jogića, I. Meštrovića, R. Katičića i drugih.

Većina današnjih bečkih Hrvata, kojih ondje ima oko 35.000, dosegla se u glavni grad Austrije u drugoj polovici 20. stoljeća, uglavnom kao ekonomska emigracija. Život u novoj sredini potaknuo ih je da se udružuju

radi ostvarenja svojih kulturnih i društvenih interesa, poput brojnih vrijednih pripadnika hrvatske autohtone manjine – gradišćanskih Hrvata, čije kulturne tragove u samom Beču pratimo gotovo pola tisućljeća.

Željka Lešić

Za predstavljanja knjige u Hrvatskoj matici iseljenika

KOBLENZ

Prvopričesničko slavlje

Nedjelja, 5. svibnja, u Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz bila je doista svečana. Crkva Sv. Franje bila je puna vjernika. Bi-lo je to prvopričesničko slavlje Olivera, Stipana, Mateja, Lore, Mirne, Lea, Franje i Terese. Misno slavlje uveličao je misijski zbor i tamburaši. U nadahnutoj propovijedi voditelj misije vlč. Stjepan Zadravec je lijepo opisao taj veliki dan, kojeg će se prvopričesnici uvijek s posebnim veseljem sjećati. Zahvalio je vjeroütiteljicama Ivi Lesici i Diani Vranješ, koje su ih prelijepo pripremile, a prvopričesnici su to pokazali i čitanjem na sv. misi, a zahvalili su i svojim vjeroütiteljicama. Nakon sv. mise vlč. Stjepan je prvopričesnicima predao slike za uspomenu.

Tekst i snimka: J. Vranković

DÜSSELDORF

Novi predstavnici regije

Fra Josip Repeša

Frano Milić

Redovita sjednica pastoralnih djelatnika iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i regije Sjeverna Rajna i Vestfalija, u prisutnosti delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivice Komadine, održana je u srijedu 24. travnja u Langenfeldu - Düsseldorf. Na sjednici je izabran novi prestavnik regije za svećenike fra Josip Repeša, voditelj HKM Wuppertal. Prestavnik regije za pastoralne suradnice i suradnike iz te regije je Frano Milić, pastoralni suradnik u HKM Düsseldorf. ■

DJEĆJI KUTAK

Napisala i priredila: Željka Čolić

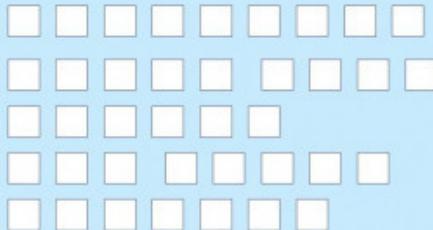
Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Sa lipnjom nam proljeće donosi lijepše i sunčanje dane. U našim hrvatskim misijama se slave sakramenti sv. Pricači i Potvrde, pa smo se i mi ovaj put posvetili sakramentima za bolje i dublje njihovo razumijevanje. Svima želimo sve najbolje i neka vas prate sunčani lipanjski dani!

Posloži slova i dobit ćeš 5 pojma u svezi sa sakramentima

POSIVIJED

VESTI KNAZ

AZMIRK

HUD ITEVS

ČESTPIR

Slike: Željka Čolić

Izgubljene riječi

Upiši riječ na odgovarajuće mjesto

znak – primamo – sedam – oprani –
pomazanje – djeca – pokazuje –
sveti – obliku – sakrament

U Katoličkoj Crkvi postoje _____ sakramenata, koje je Isus Krist ustanovio i povjerio Crkvi. Sakramenti su _____ znakovi Božje ljubavi prema čovjeku. Riječ _____ potječe od crkvenolatinskog pojma „sacramentum“ (sveti znak, sveti put, vidljivi znak skrivene svete stvarnosti). Sveti sakramenti su: Krštenje, Potvrda, Pricač, Ispovijed, Bolesničko _____, Svećenički red, Ženidba. Svakom sakramentu pripada vidljiv _____, kroz koji se pokazuje nevidljiva milost Božja. S Krštenjem postajemo _____ Božja i dio Isusove Crkve, a svetom vodom smo _____ od Adamova grijeha. Sa sv. Pricačem primamo Isusa Krista u _____ posvećene hostije i s time postajemo član zajednice. Sv. Potvrdom potvrđujemo pripadnost vjeri i _____ darove Duha Svetoga. U svim sakramentima dolazi uvijek starozavjetni Božji naziv Jahve do izražaja: Ja sam s tobom! Bog je uvijek s nama i u sakramentima nam _____ svoju prisutnost.

Pitalice?

1) Euharistija se na hrvatskom naziva?

- a) krizma
- b) pričest
- c) krštenje

2) Koliko nam darova daje Duh Sveti?

- a) tri
- b) pet
- c) sedam

3) Latinska riječ *confirmare* znači?

- a) potvrditi
- b) poslužiti
- c) podijeliti

4) Krizma je isto pojam za?

- a) ispjed
- b) potvrdi
- c) pričest

5) Ivan Krstitelj je krstio Isusa u kojoj riječi?

- a) Nil
- b) Dunav
- c) Jordan

Znate li...

- da se riječ „sacramentum“ u teologiji rabi kao lat. prijevod za grčku riječ „mysterion“ što znači tajna
- da su Krštenje, sv. Pricač i Potvrda tri sakramenta kroz koja čovjek postaje punopravnim članom Isusove Crkve
- da postoje sedam darova Duha Svetoga: mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost i strah Božji.

Rješenje: 1b, 2c, 3a, 4b, 5c

Renovabis: Božji Duh daje život

Renovabis je organizacija koja djeluje punih 20 godina, a pomaže projekte u zemljama na (jugo)istoku Europe. Renovabis je veliku pomoć pružio i domovinskoj Crkvi.

Katolička Crkva u Njemačkoj ima kao najedna druga Crkva u svijetu, ima najviše crkvenih dobrovornih udruga i organizacija, kao što su Misereor (korizma), Missio (liskopad), Advent (advent), Sternsinger (pomoći djeci o Svetu tri kralja), Diaspora (pomoći kršćanima sjeverne Europe u dijaspori), Kirche in Not (pomoći kršćanima u nevolji diljem svijeta), Caritas, Franziskaner Mission ... Usto ima mnoštvo manjih crkvenih odnosno kršćanskih udruga, koje izravno pomažu ugroženim ljudima u cijelom svijetu. Nijedna druga Crkva nije toliko pomogla ljudima u nevolji, kao što to čini Crkva u Njemačkoj u posljednjih pedesetak godina. Jednu organizaciju namjerno nismo dosad spomenuli, a zove se RENOVABIS – www.renovabis.de – („obnovit ćeš“), koja za Duhe skuplja pomoć za kršćane istočne i srednje Europe. Ova organizacija djeluje punih 20 godina, a pomaže isključivo projekte u zemljama na (jugo)istoku Europe. Od ove organizacije veliku pomoć dobila je i Crkva hrvatskoga naroda. Geslo ovogodišnje Renovabis-akcije glasi: „Dijeliti život. Solidarno s osobama s posebnim potrebama na Istoku Europe“. Renovabis je i ove godine izdao knjizicu za duhovsku devetnicu pod naslovom „Gottes Geist schenkt Leben. Neun Tage beten in Solidarität mit den Mensachen in Mittel- und Osteuropa“. Za one koji znaju njemački jezik cijela devetnica se može naći na www.pfingstnovenne.de, a za naše mlade, osobito one koji će sljedećih tjedana primiti ili su primili sakrament svete potvrde, preveli smo duhovne tekstove za duhovsku nedjelju, 19. svibnja.

Poticaj

Duhovi nisu prošlost,
nego živa zbilja.

Duhovi su ondje, gdje se ljudi
otvore Duhu Božjem.

Duhovi su ondje, gdje se ljudi daju
oduševiti od i za Isusa Krista.

Duhovi su ondje, gdje ljudi Božji

životni dah u sebe primaju i daju se
voditi njegovom ljubavlju.

Duhovi su ondje, gdje živost prevlada-
va ukočenost i gdje nuda smije cvasti.

Duhovi su ondje, gdje odnosi postaju
ljudskiji i naša vjera jača.

– Pošalji nam Duha spoznaje ...
Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha pobožnosti ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha strahopočitanja
Božjeg ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

Snimka: www.bino.net

Biblijsko štivo, Rim 8, 8-13

Oni pak koji su u tijelu, ne mo-
gu se Bogu svidjeti. A vi niste u tijelu,
nego u Duhu, ako Duh Božji
prebiva u vama. A nema li tko Du-
ha Kristova, taj nije njegov. I ako je
Krist u vama, tijelo je doduše mrtvo
zbog grijeha, ali Duh je život zbog
pravednosti. Ako li Duh Onoga ko-
ji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u
vama, Onaj koji uskrisi Krista od
mrtvih oživjet će i smrtna tijela vaša
po Duhu svome koji prebiva u vama.
Dakle, braćo, dužnici smo, ali
ne tijelu da po tijelu živimo! Jer ako
po tijelu živate, umrijeti vam je, ako
li pak Duhom usmrćujete tjelesna
djela, živjet ćete.

Molitve

Bog nas želi, po svome Duhu, uči-
niti živim ljudima, koji se njemu dopa-
daju. Pomolimo mu se:

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha mudrosti ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha razuma ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha dobrog savjeta ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

– Pošalji nam Duha jakosti ...

Pošalji Duha svojega, koji daje život.

Molitva

Svemođuci vječni Bože, Ti otajst-
vom današnje svetkovine posvećuješ
u svakom plemenu i narodu cijelu
Crkvu. Izlij na sav svijet darove svoga
Duha: što si svojom dobrotom učinio
na počecima Crkve to i danas izvrši u
srcima svojih vjernika. To te molimo
po Krštu Isusu, Sinu tvome, koji s to-
bom i Duhom Svetim živi i vlada u sve
vjeke vječova. Amen.

Misli za dan

Dozvat ću u svijest Božju nazoč-
nost i zamjetiti u kojim mislima i sli-
kama mi Bog govori.

Izabrat ću jedan dar Duha Svetoga
i pokušati ga promatrati u svome
svakodnevnom životu.

Uz temu i geslo akcije Renovabis 2013

*Drugaćiji sam a opet nisam
(Bernhard Winter)*

Drugaćiji sam, a opet nisam
drugaćiji od vas, sestre i braće

Nijem sam, a opet nisam
nijem: zvuci i pozivi u meni

Slijep sam, a opet nisam
slijep: slike i lica u meni

Tuđ sam, a opet nisam
tuđ: nada i čežnja u meni

Drugaćiji sam, a opet nisam
drugaćiji, sestre i braće: ostanite
ovdje

T.G.

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

Klement XIV. službeno ih je priznao zaštitnicima Otranta. Njihovo je mučenstvo 2007. priznao papa Benedikt XVI., jer su ubijeni iz mržnje prema katoličkoj vjeri.

Prva kolumbijska svetica

„Sveta Laura Montoya bila je sredstvo evangelizacije prvo kao učiteljica, a potom kao duhovna majka domorodaca kojima je ulila nadu, primajući ih ljubavlju koju je naučila od Boga i dovodeći ih do Njega pedagoškom djelotvornošću koja je poštivala njihovu kulturu i nije joj se suprotstavljala“, rekao je za prvu kolumbijsku sveticu. Ona je u svojoj evangelizaciji bila „svima sve“, a njezine duhovne kćeri i danas žive i donose evanđelje u najbjednija i siromašna mjesta, poput neke „vrste prethodnice Crkve“. Ta „prva svetica rođena u lje poj kolumbijskoj zemlji uči nas da budemo velikodušni s Bogom, da ne ži-

vimo vjeru sami — kao da bi bilo mogće vjeru živjeti odvojeno — nego da je prenosimo, da donosimo radost evanđelja riječju i svjedočenjem života u svakom okruženju u kojem se nalazimo. Na svakome mjestu gdje živimo, zračiti taj život evanđeljal“, rekao je Papa dodajući da nova svetica vjernicima pokazuje kako se na licu bližnjega vidi odsjaj Isusova lica, te da se mora savladati ravnodušnost i individualizam, „koji nagrizaju i kvare kršćanske zajednice i nagrizaju naše srce.“

Nemojmo se sramiti siromaha

Sveta Maria Guadalupe Garcia Zavalta dobro je znala da „vjernost mučenika i navještanje evanđelja svoj korijen imaju u Božjoj ljubavi izlivenoj u naša srca po Duhu Svetom, te u svjedočenju što ga moramo dati za ljubav u svakodnevnom životu. To je dobro znala. Odričući se udobnoga života — kako samo šteti ugodan život, blagostanje; 'buržujsvo' srca nas paralizira

— odričući se ugodnoga života da bi slijedila Kristov poziv, učila je ljubiti siromaštvo da bi se moglo ljubiti najsiromašnije i nemoćne. Majka Lupita spuštalā se na koljena na pod bolnice pred bolesnima i napuštenima da bi im služila s nježnošću i suošćenjem. „Majka Lupita dodirivala je Kristovo meso i naučila nas ovaj način djelovanja: ne sramiti se, ne bojati se, ne osjećati odbojnost 'dodirivati Kristovo meso!' Ona je shvatila što znači to 'dodirivati Kristovo meso'. I danas njezine duhovne kćeri nastoje odražavati Božju ljubav u djelima ljubavi, ne štedeći se žrtava i suočavajući se s blagošću, s apostolskom ustrajnošću, trpeći hrabro svaku zapreku. Nova meksička svetica poziva nas da ljubimo kako nas je Isus ljubio, to znači ne zatvarati se u sebe, u vlastite probleme, u vlastite ideje, u vlastite interesе, u taj mali svijet koji nam nanosi toliko štete, nego izaći i ići ususret onome tko treba pažnje, razumijevanja, pomoći, da bi mu se donijela topla blizina Božje ljubavi preko gesta obzirnosti, iskrenog osjećanja i ljubavi.“ M. K.

NAGRADNA KRIŽALUKA

Sv. Antun Padovanski

Rješenje poslati najkasnije do 25. lipnja

Mariofil Soldo	Fluor	Odaslari valove	Memorijska računala	Glumac Despot	Riblja jaja, mrijest	Dušik	Srebro	Oni su kao prvi i ...	Najmanji pomari broj	Živa zajednica	Svecem ga je proglašio papa ...	U ono prošlo doba	Goran Ivanović Šević	Kožna bolest, vrsta suge
Kršten je > kao ...										Gordana od milja > Jedinični vektor	▽			
Američki piloč Spitz Mjesto, grad, rođenje					Učinkovit poznao ... Pjevačica Kraljic									
Obrotnik koji obrađuje lim [mn.]	▽					Brodski taret David Niven							Austrija > Prilično dalek	
Ivo Tijar-dović			Vojna jedinica Muško telo					Dobročudni ... „Elektron“						
Naprava za siljanje brašna [mn.]				Glumac Vican Pribor za rod				Zbog loga Visina tijela						
Pulska znamenitost								Provala plača						
Svečana plesna zabava				„Ultra“ Prva nota solmizo-cliffe				Abel Xavier		Lantan > Vera Svoboda				
Od toga vremena								Sumpor		Čipka [slavonski...] „Robat“				
Donio duhan u Francusku, Jean								Močvarna bilika [Sećerna...]						

NAŠE ZAJEDNICE

METZINGEN

Hvala majkama

Ucrkvi Sv. Bonifacija u Metzingenu za sve tri hrvatske katoličke zajednice – Metzingen, Reutlingen i Tübingen, u nedjelju 12. svibnja, svećanim misnim slavljem proslavljen je Majčin dan. U punoj crkvi misno slavlje predvodio je dušobrižnik u tim zajednicama vlč. Ivica Zrno, u koncelebraciji s voditeljem zajednica vlč. An-

tom Kutlešom i vlč. Senkom Antunovićem, župnikom župe Sv. Nikole biskupa u Metkoviću. Pjevali su mlađi i stariji vjernici koje je dobro uvježbala pastoralna suradnica s. Mirjam Laco. Mnogi su došli u narodnim nošnjama. Vlč. Kutleša je kazao kako je vrlo važno da se hrvatski stari običaji ne zaborave, a koji služe na ponos našem

narodu. U propovijedi je vlč. Zrno rekao da u svakog od nas kuca srce u majčinu srcu, a mjesec svibanj je Gospin mjesec, pa s velikim poštovanjem slavimo Majku Božiju, majku Domovinu i svoju rođenu majku, pa zbog toga taj dan ima veliku važnost. Nakon mise u dvorani pored crkve nastavljeno je slavlje na kojem su djeca i mlađi izveli nekoliko recitacija i pjesama. Uz bogati domjenak slavlje je potrajal do kasnih večernjih sati. **Ante Kekez**

Snimio: Petar Čuk

INTERVJU

Nastavak sa str. 7

Povjesna vrela i strogo znanstvena metodologija

Žz: Vaša istraživanja temeljni ste na izvorima, koja se lako mogu provjeriti i dalje istraživati?

Tomislav Vuković: Jasno je da se u takvima tekstovima morate osloniti isključivo na povjesna vrela sa strogo znanstvenom metodologijom, inače ste osuđeni u startu na pribijanje na „stup srama“.

Žz: Pri dodjeli nagrade istaknuli ste kako je hrvatska situacija, pogotovo u povijesti, prilično loša?

Tomislav Vuković: Da, tvrdim da za znanstveno istraživanje kontroverznih povjesnih tema nema najprije kulture dijalog, jer se odmah so toniziraju svi oni koji propituju ili ukazuju na neke „nezgodne“ podatke

(kao da ih istinska znanost uopće priznaje i poznaje). Povijest je najideologiziranije znanstveno područje u današnjoj Hrvatskoj, više i od politike, što je svojevrsni absurd. Navest će samo jedan primjer. Ako netko želi objaviti u vodećem dnevnom listu tekst o „šakaljivoj“ povjesnoj temi, koja nije u skladu s prevladavajućim matricama, za ocjenu i dopuštenje mora ga najprije pokazati „glasovitom“ židovskom povjesničaru, koji ima završenu tek srednju školu, koji onda daje „zeleno svjetlo“ za objavu ili stopira njezinoj objavi. Osim toga, ni meni nitko nije do sada javno rekao: „G. Vukoviću, ovo je netočno! Ovo ste krovotvorili! Ovo ste izvukli iz konteksta! Protuargument je... ovaj i onaj!“ Radije se šuti, na djelu je nekakva autocenzura u kojoj najbolje uopće ne spominjati nepoželjne knjige i sadržaje, među kojima je i moja. Nekima se neće svidjeti, ali bih se usudio reći

kako ni u Crkvi nije situacija koliko-toliko normalno dijaloska. I s nekim se katedri crkvene povijesti šire krivotvorine; je li riječ o želji da se bude atraktivan i prisutan po svaku cijenu u medijima ili o nečemu drugom, ne znam i ne zanima me. Međutim, pored poželjnog i uvijek prisutnog unutarckvenog pluralizma, nekakav minimum zajedničkog polazišta u tumačenju povijesnih činjenica morao bi postojati. Ne može dio Crkve u Hrvata smatrati, npr. bl. Alojzija Stepinca svjetlim povijesnim primjerom i uzorom, a dio ga odbacivati kao nepoželjnog modela zbog tobože drugačijih povijesnih okolnosti. Netko bi se s razlogom mogao upitati: Jesmo li mi dio iste Crkve u istome hrvatskome narodu? Ako se mladi bogoslovci odgajaju u toj povijesnoj polarizaciji, bojim se da će za koje desetljeće nastati veliki unutarckveni problem.

Razgovarao: Adolf Polegubić

Cisterna za pranje ulica

Policajac zaustavlja vozača i kaže:

- Prijatelju, pa četvrti put te zaustavljam i govorim kako ti nešto curi iz auta!

Vozac će nato:

- A ja tebi ponovo kažem da je ovo cisterna za pranje ulica.

Na kvizu

Sudjelovao Jure na kvizu i pita ga voditelj:

- Koliko tjedan ima dana?
- Razmišlja on, pa kaže:
- Osam.
- Odlično - kaže voditelj – odgovorili ste i više nego što je potrebno.

Daj Hajduku

Napravio Zagorac u Dalmaciji prometni prekršaj i zaustavi ga policajac:

- Znate li da ste prošli kroz crveno? To bi trebalo biti 1000 kuna kazne, oduzeta dozvola i tri boda. I što ćemo sad?

Zagorac kaže:

- Pa evo tisuću kuna.
- Dobro, a što ćemo s dozvolom?
- Ma evo ti i dozvola.
- A što ćemo s tri boda?
- Ne znam, daj Hajduku.

Tunel

Pesimist vidi samo tamu u tunelu. Optimist vidi svjetlo na kraju tunela. Realist vidi da je to svjetlo ustvari vlak. Strojovoda vidi tri bedaka na pruzi.

Kod psihijatra

Doktor pita svoju pacijenticu:

- Da ćujemo, koji je Vaš problem?
- Ma, moj Vam muž umišlja da je glavni u kući.

Kontrolni toranj

- Kontrolni toranj u Crnoj Gori obraća se pilotu:
- Molimo Vas, kažete nam vašu visinu i položaj.

Pilot:

- 180, sjedim.

Priča o šalici za čaj

Ušli su u trgovinu muž i žena: „Smijem li pogledati?”, upitao je suprug. „Nikada još nisam vido takvu šalicu. Prekrasna je!“ Odjednom šalica progovorila: „Slušaj, nišam ja uvijek bila šalica za čaj“, počela je svoju priču. Jednom sam bila glina. Moj me gospodar tada uzeo i valjao... mjesio, okretao... ponovno i ponovno... i ponovno. Vikala sam: „Ostavi me na mirul!“ Ali on se samo nasmiješio i odgovorio: „Ne još.“ Zatim me stavio na lončarsko kolo.“ Odjednom sam se vrtjela i vrtjela... i vrtjela... i vrtjela. „Prestani! Imam vrtoglavicu!“ – vrissnula sam. No, gospodar je samo kimnuo glavom i rekao: „Ne još!“ Nakon toga me stavio u pećnicu. Nikada nisam osjećala toliku vrućinu. Pitala sam se zašto me želi spaliti. Vikala sam i kucala na vrata pećnice. Mogla sam ga vidjeti kroz otvor i mogla sam čitati s njegovih usana dok je kimao glavom: „Ne još.“ Napokon, vrata su se otvorila. Odahnula sam! Stavio me na policu. Počela sam se hladiti. „Tako. To je već bolje“, rekla sam. No odjednom me počeo čekati. I cijeli me obojio. Pare su bile strašne. Mislila sam da će umrijeti: „Prestani! Prestani!“ preklinjala sam ga plačući. A on je ponovno samu kimnuo, rekavši „Ne još“. Tada me odjednom vratio

u pećnicu. No, ne u onu prvu, već u dvaput topliju. Bila sam sigurna da će se ugušiti. Preklinjala sam, molila, vrštala, plakala. Cijelo sam ga vrijeme mogla vidjeti kroz otvor kako ki-ma i govorila: „Ne još.“ Bila sam uvjereni da nema nikakve nade i da neću uspijeti. Bila sam spremna odustati. Ali vrata su se otvorila. On me uzeo i stavio na policu. Nakon sat vremena dao mi je ogledalo i rekao mi: „Pogledaj se.“ Pogledala sam se...: „Pa to nisam ja! To ne mogu biti ja! Pa ja sam prekrasna!“ „Želim da znaš,“ rekao je tada, „kako sam znao da te boli dok te mjesim i oblikujem, ali da sam te ostavio onako, osušila bi se. Znam da sam ti uzrokovao vrtoglavicu dok sam te vrtio na kotaču, ali da sam stao, zdrobila bi se. Znam da je boljelo i da je bilo vruće i zagušljivo u pećnici, ali da te nisam stavio onamo, slomila bi se. Znam da su pare bile strašne kad sam te čekao i cijelu te obojio, ali viđiš, da to nisam učinio, nikada ne bi očvrnsala. Ne bi bilo boje u tvom životu. I da te nisam vratio u drugu pećnicu, ne bi dugo pozivjela, lako bi se razbila. Sada, ti si završeni proizvod. Sada si ono što sam imao na umu kad sam s tobom počeo.“

Nepoznati autor
www.bitno.net

Ražnići s povrćem

Sastojci:

500 g svinjetine, 500 g telefine, 2 žlice Vegete Twist grill, 4 glavice luka, 2 velike paprike, 2 manja patlidžana, ulje za pre-mazivanje ražnjića.

Priprema:

Narežite meso na kocke, pospitate ga Vegetom Twist grill te ostavite stajati 30 minuta. Narežite na veće komade luk, patlidžane i paprike. Na štapiće za ražnjiće stavljajte naizmjenično komadiće mesa i povrća. Na kraju ih premažite uljem i pecite na ugrijanom roštilju, pod roštiljem u pećnici ili u većoj tavi.

Posluživanje:

Ražnjiće s povrćem poslužite uz pomfrit i ajvar.

www.vegeta.com.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

D	U	H	O	V	I	□	A	R	E	S	□	A	M
O	R	A	D	A	□	A	P	O	S	T	O	L	I
K	E	R	A	T	I	T	I	S	□	V	R	B	A
O	D	□	K	I	R	○	A	M	A	T	I	□	
L	O	B	□	K	A	M	E	N	A	R	□	N	P
I	V	A	N	A	□	R	○	○	L	○	○		
Č	Ā	R	A	N	○	○	○	○	○	○	○		
A	T	I	S	□	○	○	○	○	○	○	○		
R	I	T	A	M	○	○	○	○	○	○	○		

Nagrada: Ana Sladoja, Garching

NAŠE ZAJEDNICE

FRANKFURT AM MAIN

Svjedočanstvo obitelji brojne djece

Usubotu 4. svibnja, na poziv voditelja misije fra Željka Čurković, a u povodu proslave Majčina dana u Hrvatskoj katoličkoj misiji Frankfurt, misiju je posjetila obitelj Vukašinović, koja je nastupila na proslavi u dvorani crkve Sv. Alberta. Nakon kulturnog dijela programa, koji tradicionalno za majke organizira misija, svojim programom duhovnih i slavonskih narodnih pjesama, publiku je razveselio tamburaški sastav obitelji Vukašinović. Oni su svirali u nedjelju 5. svibnja na dvije sv. mise – jutarnjoj u crkvi Sv. Alberta te podnevnu u katedrali Sv. Bartolomeja. Nakon podnevne svete mise, ispred katedrale su odsvirali još nekoliko hrvatskih pjesama te su svojom mlađenačkom svježinom i radošću oduševili, ne samo prisutne Hrvate, već i slučajne prolaznike i turiste, koji su se zaustavili i uživali u glazbi. No njihov posjet i glazba nisu jedini razlog zbog kojega je vrlo važno pisati o toj obitelji. Misiju je u toj prigodi posjetio samo jedan dio obitelji – majka otac i šestero djece. Već je i taj podatak divljenja vrijedan, ali ni to nije sve. Obitelj Vukašinović ima šesnaestero djece. Najmladi Emanuel ima tek četiri godine. Na sv. misama majka Ružica je svjedočila te je najprije zahvalila fra Željku na pozivu i u kratkom, ali upečatljivom govoru istaknula je svoje pouzdanje u Božje milosrđe i

Snimio: Ninošlav Ivošević

Obitelj Vukašinović za misnog slavlja u frankfurtskoj katedrali

Božju providnost. Za majku Ružicu i oca Josipa djeца su zaista Božji dar i blagoslov za obitelj, ali i za cijelo društvo. Primer je majci Ružici svaka ko Sv. Katarina Sijenska, koja je i sama bila 25. dijete u svojoj obitelji. Ova je obitelj svakako svjedočanstvo prave i duboke vjere u Boga. Divljenja je vrijedna hrabrost i vjera ovih roditelja koji darovanom životu govore „da“, pogotovo kad se posvijesti kolikim je napadima i egzistencijalnim problemima općenito istaknuta današnja obitelj kao osnovna i jedina prava osnovica društva. U privatnom razgovoru s majkom Ružicom mogle su se upoznati mnogostranost i izazovi, kušnje i problemi, milosti i radosti nijehova bogatog obiteljskog života, a u svemu se tom otkriva Božji zahvat, milost, hrabrost, pouzdanje, vjera, potpuna predanost Božjoj volji. Velika je

želja majke i oca svojoj djeci omogućiti školovanje, odgojiti djecu u vjeri i dobroti, što velikom žrtvom i radom i uspijevaju. Sviš šestero djece ostavili su dubok dojam na vjernike. Tako je sve svojim kratkim posjetom duhovo ojačala i obogatila obitelj Vukašinović. U nedjelju nakon ručka u misijskom centru sa svećenicima, šestero je prelijepe djece s obitelji Domagoja Ivošević i fra Markom Domazet Lošo razgledalo frankfurtske znamenitosti. Predvečer je obitelj krenula svojoj kući u Veliku kraj Požege, gdje su nakon petnaestosatne vožnje sretno stigli u ponedjeljak 6. svibnja prije podne.

Ako netko na bilo koji način želi pomoći ovoj brojnoj obitelji, može se osobno javiti na adresu: Josip i Ružica Vukašinović, Hrvatskih branitelja 33, 34330 Velika, R. Hrvatska; Tel.: 00385/34/233052. M.I.

BALINGEN

Slavlje prve sv. Pričesti

Unedjelju 28. travnja u crkvi Duha Svetoga u Balingenu hrvatske katoličke zajednice Sv. Nikole Tavelića iz Albstadt-Ebingen i Bl. Alojzija Stepinca iz Balingena organizirale su slavlje prve sv. Pričesti. Slavlje je počelo svečanim ulaskom u crkvu uz zvuke orgulja. Započela je svečanost pjesmom, molitvom, pozdravom voditeja zajednica vlc. Bože Polića, koji je predvodio svečano misno slavlje. Pjevalo je zbor prvičnika, a nastupila je i tamburaška skupina iz Balingena i Reutlingena. Sakrament je primilo osmoro prvičnika – četiri djevojčice i četiri dječaka. Hvale je vrijedno što su roditelji, ne štedeni truda, dovozili djecu na vjerouaučnu pouku i sa četrdeset kilometara udalenosti. B.P.

BRUCHSAL

Duhovski molitveni susret

Hravatska katolička misija Mittelbaden organizirala je molitveni skup uoči Duhova, koji je održan u crkvi Sv. Pavla u Bruchsalu 18. svibnja. Ispred glavnog oltara postavljen je veliki pano s crvenim golubovima iz kojih se šire crvene zrake. To predstavlja silazak Duha Svetoga. S obje strane panoa su posaćeni stupčići na kojima su plamene zublje. One izaravaju obilne trepercice crvene plamenove. To su kao darovi Duhove ljubavi ljudima. Nosivi sadržaj skupa je njegova tema „Duh Sveti, poučit će vas o svemu“. Tema je bila nadahnuto obrađena u predavanjima i u meditacijama koje je održao salezijanac dr. Vinko Kraljević, voditelj tog molitvenog susreta. U programu su se također izmjenjivali sadržaji biblijskih tekstova, molitva i duhovske pjesme. Nazočni su izvlačili papiriće sa simbolom Duha Svetoga, na kojima su bili ispisani različiti darovi i plodovi Duha Svetoga, sa željom da to živi u njima. Nazočni su svjedočili kako su u tom molitvenom skupu iskusili ozračje i blizinu Duha Svetoga. k

*Oj Majko Božje milosti,
vijek pomoć nama budi,
da vijenac sviju krepsti
nam svima resi grudi.*

